EL POBLE CATALÀ

5 Cts. | PREUS DE SUSCRIPCIÓ SENSE PARTICIPACIÓ A LA NOSTRA BIBLIOTECA — CATALUNYA Y NACIONS IBÉRIQUES: 4 pessetes trimestre — PAISOS D'UNIÓ POSTAL: 8 pessetes trimestre

ANY VII • Barcelona, divendres, 18 de febrer de 1910 • NUM. 1.814

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRAL. — TELEFON 723

PREUS DE SUSCRIPCIÓ AB UN VOLÚM TRIMESTRAL DE LA NOSTRA BIBLIOTECA — CATALUNYA Y NACIONS IBÉRIQUES 6'00 pessetes trimestre — BARCELONA: 1'50 pessetes al mes | Cts. 5

L'etern mal entès

El debat promogut a la Diputació entorn de les proposicions den Folguera y Duran ha merescut d'«El Liberal» uns quants comentaris despectius. No'ns preocupa lo que pugui pensar el confrare de lo succeït a la Diputació ni'ls calificatius que apliqui als homes y a les idees dels homes. Però dels seus comentaris se'n desprenen algunes afirmacions que convé recullir y rectificar, pera que les coses no quedin desencaixades.

De lo dit per «El Liberal» sembla resultarne que tot això de la llengua y de la bandera eren ja antigalles deixades en oblid, de les quals ja ningú feia esment, trucs de política efectista arreconats ja de manera definitiva. Si ara se n'ha parlat de nou ha sigut no més ab intent de produir una estridencia que permetés montar una campanya ab vistes a la lluita electoral que s'apropa. Mes la gent ja no se deixa enganyar per aquesta mena de habilitats polítiques, y lo succeït a la Diputació no ha commogut gens ni mica la conciencia catalana.

Serenament, raonadament, sense paraules grobxudes, sense'ls acuditis de pèsim gust que exornaven els comentaris del confrare, creiem de necessitat desfer l'error en que viu, com hi viuen gairebé tots els que fan política a l'antiga espanyola y no han pogut encara arribar al fons de aquesta llaga dolorosa que s'ha batejat ab el nom de qüestió catalana.

Diguemho d'un cop categòricament. Tot lo que afecta a la llengua y a la dignitat de la patria catalana no es ni pot esser cosa accidental, que's pugui pendre y deixar a voluntat, pera servirsen hàbilment en l'instant oportú y contribuir al bon èxit d'una maniobra política. La preterició de que es víctima la nostra llengua en tots els ordres de la vida damunt dels quals exerceixen un imperi els organismes de l'Estat, es ferida que sagna seguidament en la nostra carn y en la nostra ànima de catalans, y res la pot cloure com no sigui la rehabilitació oficial del verb que aprenguerem de llavis maternals en l'infantesa y es l'únic motllo en que poden buidarse plenament totes les nostres emocions, tota la nostra espiritualitat, tots els nostres sentiments, tot lo que brolla del nostre món interior y tot lo que rebem del món de les coses externes. Igualment tot allò que afronta a lo que es avui símbol de la nostra patria catalana aixeca en l'ànima nostra una irada protesta, perquè es en la nostra condició de catalans que'ns sentim afrontats, tal com si tots nosaltres haguessim rebut la bofetada. Y això ab absoluta independencia de les idees. Són coses que brollen de més endintre: són coses que pugen impetuosament de les fondaries de l'instint y s'imposen a tota mena de consideracions, a tota mena d'accidentals conveniencies. Com vol, doncs, «El Liberal» que puguin esser materia aprofitable pera habilitats polítiques?

L'error ve de no haver comprès lo que batega realment en el fons d'això que han anomenat la qüestió catalana. No s'ha sapigut veure que era'l redressament de la dignitat d'un poble y ho han confós ab l'artificial esclat d'un moviment polític, com els que acostumen a promoure els professionals de la política espanyola, montant una campanya de prempsa. Així sempre que'l moviment de reivindicació catalana ha passat per un d'aquells instants d'aplanament que venen després de les grans exasperacions sentimentals, hem oït la cansó mateixa: el catalanisme ja es mort; ja no tornarem a les estridencies d'abans; ja no's parlarà més de la llengua catalana, ni de les quatre barres, ni de tota la demés retòrica catalanista. Y quan, per qualsevulga motiu, ha rebrollat lo que ells calificaven d'estridencies, aleshores tot ha sigut parlar d'habilitats polítiques, pensant que's tractava de resucitar artificialment un estat d'excitació sentimental que ja s'havia esvait sense deixar rastre.

Cal que's desenganyin. Les reivindicacions catalanes, y entre elles en primer terme la de la llengua, no són invencions de polític entramaliat, tòpics de campanya electoral que's treuen y se desen segons sigui més oportú pera les conveniencies d'una determinada política; són aspiracions que pugen de lo més viu de les nostres entranyes de catalans y en tots els moments les sentim formularse ab la mateixa potencia. Si aparentment, en els instants morts d'aquesta línia ondulant que segueixen tots els moviments de poble, — perquè no es possible mantenir sempre la massa popular en una exasperada vibració, — si aparentment aquelles reivindicacions semblen oblidades, la llaga sagna sempre part de dintre y n'hi ha prou de que la mà d'un home o el contracop d'un fet la freguin, pera que'l moviment de protesta esclati, ab formidable violencia.

Y això únicament hi ha una manera de acabarho. Y es procurant que totes les nostres reivindicacions tinguin la satisfacció que'l poble català reclama.

De Madrid estant

El viatge al desert

En Moret es un líric. Fins en els dies de la desgracia se sent poeta.

El viatge al desert! No hi ha qui li tregui del cap, que això es una gran pensada. Ell ja s'hi veu. Montat sobre d'un camell, ab don Albert Aguilera a l'estrep, seguit de grossa caravana de lleals, don Segismond somnia en esser patriarca venerat de la tribu repudiada pels oligarques orientals.

Desert amunt, sense girar mai més la vista enrera; desert amunt sense cap recansa, cantant himnes de menyspreu a la gent petita que ha quedat per la ciutat llunyana, disputantse les engrunes d'un pa que serveix pera viure, però que no alimenta.

Don Segismond, que fins ara no sabia pera lo que havia nascut, creu que al cap d'avall el destí li senyala l'òrbita veritable ont els seus idealismes poden trobar ont emmotllarse. Ell, més que home de lluita, es un gran platònic, tot cor y fantasia. Si per comptes de perdre'l temps fent política, arriba a dedicarse a viatjar pel desert, ¡quants disgustos no se hauria estalviat!

Els seus discursos meravellosos, gravats pels troncs de les palmeres dels oasis, foren admiració de les generacions futures. Al desert hauria sigut un gran home; aquí, en cambi, deixarà una memoria esquifida, un rastre que, per lo petit, casi bé fa pena.

Tard ho ha comprès; però encara se considera ab salud y energies pera posar un remei al gran erro de la seva vida. Per això no hi ha qui li tregui del cap la pensada del viatge. Quantes reflexions li fan son inútils. Don Segismond sofreix l'atracció del desert. Però'ls companys fidels que han de formar la caravana són homes pràctics, tacats d'aquest sentit voltèria que fa incompatible la poesia ab la política; y cada vegada que'l quefe els parla del viatge, fan la cara més trista y el gest més agre.

No la veuen ells la poesia del camí. En Moret els parla dels discursos a la llum, y ells, que són gent aclimatada al Saló de conferencies, tenen veritable pànic a la llum, y a les arenes y als mosquits que volten les palmeres.

Se l'escolten per respecte y fins potser siguin capassos de posarse en camí; però així que'l patriarca's descuidi una miqueta, donaran mitja volta y el quefe's trobarà en mitg del desert sol ab l'Aguilera y encara gracies.

En Moret es un somnia truites.

Mirin vostès que proposar als seus amics, uns senyors que fins pera anar del Congrés a la Presidencia, guan poden se fan portar a cavall, un viatge al desert a peu y sense diners!

Segismond, Segismond! Quàn despertaràs?

C.

Madrid, 15 febrer.

C. N. R. del districte IV

(EN ORGANISACIÓ)

El local del carrer de la Diputació, 333 bis, baixos, estarà obert tots els dies de nou a onze de la nit, pera que tots els nacionalistes republicans de dit districte puguin inscriures com a socis de l'entitat, que quedarà constituida dintre pocs dies, y proporcionarloshi tots els detalls que'ls convinguin respecte a la nova entitat nacionalista.

Presa de possessió del nou arcalde

Ahir al mitgdia, els representants dels diversos grupus polítics que integren el Consistori, senyors Mir y Miró, Marial y Carreras Candi, anaren a buscar en son domicili al nou arcalde, senyor Roig y Bergadá, pera acompanyarlo a Cà la Ciutat a pendre possessió del seu cárreg.

Això de que'ls regidors vagin a buscar al nou arcalde no s'havia fet mai. No sabem tampoc perqué s'ha fet aquesta vegada.

A les dotze arribaren a Cà la Ciutat el senyor Roig y els seus acompanyants, dirigintse seguidament al saló de l'Arcaldia ont, al voltant del senyor Serraclara, s'hi trobaven els seguents regidors:

Puig de Asprer, Figueras, Albó, Sans Cabré, Doménech, Soriano, Tauler, Lladó, Juncosa, Vallés y Pujals, Rovira Marcilla, Pardo, Rius y Rius, Ardura, Lacambra, Casals, Canals, Forcada, Iglesias (I.), Lluhí, Morales, Vinaixa, Ferrer y Coromines.

Seguidament feu ús de la paraula el senyor Serraclara, que declarà que no se ha innovat res del cerimonial de l'acte puig es el mateix ab que's doná possessió dels seus cárregs quan sigueren arcaldes els senyors Marianao y Bosch y Alsina.

L'acte aquest — afirmà — es més de cordialitat particular que oficial. Ab ell volem més dirigirnos a l'home, al senyor Roig y Bergadá, que no pas a l'arcalde, ab el qual ens hi posarem en relació en la sessió vinenta. Y en aquest terreny particular, estigui convensut el senyor Roig de que trobarà en cada un dels regidors, en nom de tots els quals crec poder parlar, prescindint del seu color polític, amics y companys, disposats a secondar les seves iniciatives y orientacions beneficioses pera la ciutat.

Jo crec que'l senyor Roig y Bergadá no te necessitat d'emmirallarse ab ningú. Mes tingui present que ha estat lema de molts arcaldes, lema que podria esser estampat en sos blassons, si d'aquests tinguessin, «Tot per Barcelona, tot per Catalunya, tot per Espanya». Y si entre algun d'aquests arcaldes hi ha qui millor pugui servir de mirall, es l'antecessor del senyor Roig, senyor Collaso, que va esser més arcalde de Barcelona que del rei, y que guan sigué ocasió va posarse davant per davant del Govern y al costat de Barcelona, per lo qual aquesta li va ratificar tàcita y unánimement el nomenament d'arcalde seu... Aquests són els arcaldes que desitja Barcelona.

Y dit això — acabá dient — poso en mans de l'arcalde nou la vara de la ciutat.

El senyor Roig y Bergadá contestá de la seguent manera:

No per pura fórmula, sinó de tot cor, agraeixo les paraules del senyor Serraclara, que, no mereixo.

Us reitero sincerament la salutació que vaig dirigirvos a l'esser nomenat arcalde. Y aquesta salutació no la prengueu com de pura cortesia, sinó expressió del meu sentiment de viva simpatia y del desitg d'entrar ab vosaltres en relacions cordals de companyerisme y fins d'amistat.

El cárreg d'arcalde, molt gran, el considero pera mi aclaparador, puig no tinc mérits ni posició social, ni conec la casa tant com s'ha de conéixer. Davant d'això, m'entrego confiadament a la vostra honradesa y a la vostra lealtat.

A mi me tocará lluitar ab el recoird del meu antecessor, el senyor Collaso, que s'havia captat les simpaties de tot Barcelona. Jo procuraré seguir el seu camí; jo procuraré inspirarme en els procediments democrátics.

L'origen del meu nomenament no el mireu: jo soc arcalde del poble y espero poder demostrarho.

Segurament algú s'haurá extranyat de que hagi acceptat el cárreg d'arcalde. No, que no se n'extranyi: l'acceptació aquesta es deguda al desitg veement que m'anima de contribuir a prestar algun be a Barcelona, aprofitant l'íntima amistat que m'uneix ab l'actual quefe del Govern.

Compliré sepre'l vostre manament y no fent res més que això estic segur que faré fácil el desempenyo del meu cárreg. En quant a lo que siguin atribucions exclusives y propries de l'Arcaldia, procuraré procedir sempre ab tota honradesa y sinceritat.

Algú extranyará que jo hagi acceptat l'entrar en una Corporació composta de adversaris polítics. Y qué! A cas no se uneixen els homes de diferentes maneres de pensar pera empreses mercantils que creuen beneficioses? A cas no us heu unit vosaltres, que també sou adversaris polítics? Sobre totes les diferencies polítiques, hi ha l'amor a Barcelona, y això ho fon tot, això constitueix el centre de tots, això es una aspiració que tant sent la dreta com l'esquerra, els republicans com els monárquics.

No vinc pas a presentarvos un programa propri: no vull tenir aquesta insigne potulancia. El meu programa es el de l'Ajuntament. En aquesta casa hi han persones inteligentes que han plantejat y estudiat els assumptes municipals, que'ls coneixen profondament. Venir, doncs, a descobrir nous horitzons seria una pretensió imperdonable. Poseu en les meves mans els vostres acords y jo els faré complir.

Després de aquestes paraules permeteu que us digui algunes paraules de les disposicions que envers Barcelona te'l senyor Canalejas y els seus companys de ministeri:

Tots estan fermament disposats a fer tot lo que's pugu peir Barcelona. Promeses concretes, cap, perqué fora poció ferne: voluntat decidida, tota.

Espero ampliar aquestes declaracions en la sessió vinenta, al posarme per primera vegada ab contacte oficial ab el poble de Barcelona. Peró poso fi an aquestes paraules, repetint: vinc a servir al poble de Barcelona. El dia que no pugui servirlo, aquesta vara fará tránzit a les mans d'un altre arcalde: ni un minut més estará a les meves.

Seria una dificultat grossa pera mi lo que'm miressiu ab prevenció. Jo us demano que això no sigui.

Jo estaré sempre al costat de Barcelona y espero saber ferme digne de vostra voluntat y del vostre afecte. Jo procuraré esser arcalde del poble de Barcelona.

Seguidament el senyor Serraclara aná presentant un a un a tots els regidors presents. Després entrá l'alt personal de la casa.

El senyor Gómez del Castillo, en nom de tots els empleats, saludá y felicitá al senyor Roig, dientli que tots farien guant poguessin pera contribuir a sa gestió. Feu constar també la gratitut de tots pera'l senyor Collaso y pera'l senyor Serraclara.

Els senyors Roig y Serraclara contestaren convenientment. Després el senyor Serraclara presentá als periodistes que fan l'informació municipal, tenint el senyor Roig pera cada un d'ells paraules d'atenció.

Pera acabar, l'arcalde nou, el senyor Serraclara y el comptador, feren l'arqueig de la Caixa.

L'acte durá uns 20 minuts.

POLÍTICA ANGLESA

La situació dels lliberals millora

El discurs pronunciat dies passats a Dublin pel capdill dels nacionalistes irlandesos Mr. Redmond produí una grossa sensació. Digué Mr. Redmond que ell y els seus companys diputats sols apoiarien al govern de Mr. Asquith en el cas de que aquest se comprometés a plantejar seguidament la qüestió del «veto» de la Cambra dels Lords y a resòldrela dintre d'aquest mateix any. La prempsa conservadora aprofità aquestes paraules pera donar a entendre que l'apoi dels irlandesos al ministeri era molt dubtós y que les exigencies dels nacionalistes feien dificilíssima la situació del govern lliberal.

Tot això ha resultat fantasiós. En realitat, el parer de Mr. Redmond sobre la qüestió del «veto» de l'Alta Cambra coincideix ab el dels ministres y especialment ab el de Mr. Lloyd George y el de Mr. Churchill, tots igualment desitjosos d'atacar els privilegis antidemocràtics dels lords. Tant es així, que'l govern ha arribat ja a un acord formal ab els nacionalistes irlandesos — llevat dels dissidents den O'Brien — y ha assegurat la realisació del seu programa parlamentari. El dimars passat esmorsà Mr. Lloyd George ab els capdevanters nacionalistes Mr. Redmond, Mr. Dillon y Mr. O'Connor, y s'entengueren perfectament sobre la qüestió del pressupost. Per altra part, el primer ministre Mr. Asquith ha celebrat una detinguda conferencia ab el rei Eduard VII, essent la creencia general que aquest ha donat les garanties suficients pera que'l govern, sostingut per la Cambra dels Comuns, pugui imposarse a la Cambra dels Lords. Cal recordar que Mr. Asquith havia declarat que sense aquestes garanties no estava disposat a seguir governant.

Fetes ja totes les eleccions, la composició total de la nova Cambra dels Comuns es com segueix:

Lliberals	275
Conservadors	273
Laboristes	40
Nacionalistes irlandesos	82

Es convenient advertir que si existís a l'Anglaterra el sufragi universal pur, es dir, si's practiqués el principi de Stuart Mill «one man, one vote» (un home, un vot), els conservadors tindrien molts diputats menys. El vot plural dels propietaris, els quals voten en tots els districtes ont tenen propietats, ha donat la victoria en les rescents eleccions a més de 50 candidats conservadors, segons ha demostrat plenament y ab xifres irrecusables «The Daily News». Ademés, els nou diputats per les Universitats britàniques, tots nou conservadors, desapareixerien si regís el veritable sufragi universal. Ja la Cambra de Comuns anterior aprovà un «bill» de sir Campbell Bannerman abolint el vot plural; però la Cambra dels Lords hi oposà el seu «veto». Tot sembla indicar que'ls conservadors no podran aprofitar per gaire temps més les ventatges que'l vot plural els proporciona.

Actualment els nous diputats anglesos estan complint la cerimonia del jurament, les tasques parlamentaries. L'espectació es El dilluns que ve, dia 21, s'inauguraran immensa al Regne Unit.

Teatres y Concerts

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

Ab un plè a vessar tingué lloc la inauguració dels concerts de Guaresma. Poques vegades haviem vist una gernació tan nombrosa congregada a la sala de festes de l'Orfeó Català.

Y es que ahir era un dia de gran solemnitat, un dia de joia pera l'art musical, puig era part del programa la grandiosa escena de la consagració del Graal del «Parsifal», de Wagner. L'emoció que'l sol anunci produí, l'afany d'assaborir aquesta meravellosa plana musical, feu que el reste del concert no despertés aquell interès ab que altres vegades s'haurien sentit les demés composicions anunciades. No es que per sos mèrits no mereixessin esser escoltades ab el religiós recolliment que's deu guardar davant d'una producció artística: es que'l formigueig de l'impaciencia ho destorbava.

De Tschaikousky se coneix a Barcelona poca música, y potser es això una de les causes de que les composicions que, isolades, se presenten de tant en tant (la de ahir es la tercera que s'ha executat), no produeixin tot l'efecte que haurien de causar donades ses condicions, sobre tot de tècnica, molt especialment demostrada en l'instrumentació. Ab tot, hem de confessar que la simfonia que sentírem ahir per primera vegada, ens agradà menys que les dues altres composicions que haviem assaborit abans. A la Simfonia Patètica, a la mateixa «Francesca de Rèmini», s'hi endavina la descripció d'un sentiment, de situacions diferentes; en una paraula: se justifica, se comprèn. La de ahir es la menys inteligible. Potser es perqué'ls alardes d'instrumentació enfosqueixen el tema.

La segona part del programa fou dedicada principalment a dos músics de la terra. Ja era hora que's tingués el delicat acert de que en el Palau de la Música Catalana s'hi sentís realment música catalana y de que's fessin an els nostres compositors els honors de la consagració aquí mateix, presentantlos de la mà de altres mestres y en l'ambient a que tenen perfecte dret, posant son nom al costat dels qui habitualment figuren en tots els programes de concert. Seguint aquest camí's farà obra de justicia, de cultura y de patria.

L'«Epitalami» den Garcia Robles y «El combat» den Pahisa, obres són ja conegudes, encara que poc, y saborejades pel nostre públic.

De caràcter descriptiu les dues, pot dirse que formen una antítesi. L'una tota tendresa, espiritualitat, representa la sublimació de dues ànimes que's troben y sospiren tremoloses de por de perdres; y portades per un esperit angèlic arriben a conseguir el cim més alt de l'arbre misteriós, y allí, chorejat pels angels, entonen un càntic que's perd en l'infinit...

L'altra encarna'l realisme d'una desfeta. Per la plana desfeta s'oviren d'un costat y altre'ls lluitadors; s'acosten cautelosos; les trompetes els anuncien; la cavalcada furienta els delata; topen ab l'estrèpit del trò, se desfan mutuament y se retiren planyívols, queixosos, fins deixar altra volta la plana envolcallada en el silenci de la mort...

«Mazzepa», den Lizt, tanca la segona part. Com obra més coneguda, se fa innecessari comentar sis belleses.

Per fi, se sentiren les notes primeres de la grandiosa escena de la Consagració del Graal. L'impresió que produí està fòra de tota ponderació. No som d'aquells que creuen que l'Esperit Sant planà sobre Wagner inspirantli o dictantli «Parsifal», però cal confessar que ho sembla. Ab això està resumida nostra impresió.

La batuta del mestre Beidler, com sempre: un home diria que es ella la que produeix els sòns y l'harmonia.

L'orquestra bé; molt ajustada y afinada.

L'intervenció de l'orga en el primer temps de l'«Epitalami» den Garcia Robles, el desluí un xic per falta d'unitat entre ella y la massa orquestral. En els demés anà millor.

L'Orfeó Català tingué un dels dies més encertats. L'execució de l'obra wagneriana resultà irreprotxable.

Nostres felicitacions a tothom, y fins al segon concert, anunciat per dissabte.—A.

Els que tinguin tos

prenguin l'antiga y acreditada PASTA PECTORAL DEL DOCTOR ANDREU. Demanis a les farmacies.

Depuració necessaria

Ja ha tingut lloc l'esperada discusió de les conegudes proposicions dels senyors Folguera y Duran y Suñol, a la Diputació provincial de Barcelona.

El debat fou ampli y altament interessant, donant lloc a revelacions que esvairan molts equívocs y deixaran al desnú als falsos apòstols que s'enlairen servintlos d'escambell el sagrat nom de Catalunya, pera després oblidarlo o befarlo, posantse al mateix nivell dels nostres eterns enemics.

El debat d'abans d'ahir en la Diputació barcelonina, portà, a pesar de tot, un consol incomparable als esperits anyoradissos de les patriòtiques estridencies que semblaven rellegades de la present actuació política. Llegint la ressenya de la sessió, ens creguerem transportats als moments d'aguda acció catalanista, en l'iniciació del moviment nacionalista, que, degenerant gradualment, havia perdut les característiques que han de donarli virtualitat y fortalesa. Abans d'ahir renasqué en la Diputació de Barcelona l'esperit de la nostra acció reivindicadora, y els senyors Folguera, Suñol, Gubern, Coderch y Roig y Armengol, se guanyaren l'agraiment de tots els bons patriotes mantenint, ab tota la energia y ab tot el foc del seu entusiasme y de la seva convicció, el criteri fonamental del moviment català incomprès y poc sentit fins per molts dels que'l segueixen.

Tots els esforsos d'aquelxos bons patricis pot dirse que fracassaren, emprò obtingueren una senyalada victoria moral, arrencant la careta de falsos protestataris dels acomodaticis precursors de la intranzigencia catalana, posant de manifest la llur inconseqüencia y demostrantnos que els vers patriotes no deuen fiar de les meloses paraules ni de les hipòcrites promeses dels que volen regenerar a Catalunya pactant ab els caciqs y fent la garagara al centralisme.

Els regionalistes viuen dintre la ficció de pregonar a tot hora l'amor a les regions germanes; no's volen desfer del tòpic ridícol y cursi de l'afecte a la gent del Centre, pera ahó resoldre determinats problemes; per això respongueren covardament a les hermoses proposicions del senyor Folguera ab un dictamen que les desvirtúa y les hi fa perdre l'alt sentit de patriotisme que les inspirà.

Caciquistes y regionalistes s'han trobat altre cop junts, ab perfecta coincidencia, fallant un plet que tendia a la dignificació de la nostra terra. En Sostres y en Prat de la Riba han coincidit en no volguer sortir a la defensa de la nostra bandera ultratjada en llunyanes terres!

El catalanisme ha perdut als regionalistes, que s'han deixat caure, encegats per l'ambició de poder, en el parany del caciquisme; però el veritable esperit catalanesc ha reviscut, la foguera s'ha abrandat y el crit de «Visca Catalunya!» ha ressonat vigorós sota les voltes de l'històric palau de la Diputació barcelonina y l'alè del desbordant patriotisme ha embaumat l'ambient de la ciutat comtal, corromput per tantes tentatives d'acció xorca.

La multitut que assistí a la memorable sessió sortí al carrer donant visques a Catalunya, y a l'oir aquest crit hermós, vibrant, que aixeca'ls cors dels bons fills d'aquesta terra, un estol de policies cuità a guardar els contorns de la Lliga Regionalista.

Còm cambien els temps! La casa ont se servava el caliu de l'aspiració patriòtica, guardada per la forsa pública tot just extremeix l'aire un crit de patria!

El debat suscitat pel senyor Folguera ha tingut, com ja prevèiem, la virtut de provocar una depuració en les files que breguen sota la bandera catalana. Catalunya ja sab quins són els bons, els fidels, els conseqüents, els que són dignes de representar el nostre voler y únicament per haver fet aquesta coneixensa, els arditis patricis quins noms havem citat poden donarse per satisfets de la seva honrosa tasça.

(De *Foment* de Reus).

DEL GOVERN CIVIL

Sense solemnitat de cap mena, ahir al matí va pendre possessió del cárreg el nou governador civil de la provincia, don Bonaventura Muñoz y Rodríguez. El secretari y governador interí senyor Díe, després de donarli possessió va presentar al senyor Muñoz a tots els alts empleats de la casa.

No va assistir a l'acte cap funcionari de la policia, per no estar advertits de l'hora en que pendria possessió el senyor Muñoz.

Aquest, tot seguit de pendre possessió, va començar a rebre a son despatx, nombroses visites, entre elles, les dels diputats a Corts senyors Mir y Moles, del provincial senyor Puigpiqué, de l'arcalde d'Igualada, don Joan Godó; del magistrat senyor Lizana, del coronel de la guarda civil, d'una comissió d'advocats de l'Estat, dels senyors Cornet y Mas y Ferrer y Barberá.

A la tarda una comissió de la Junta directiva de la Cambra de Comers, composta del president senyor Maristany y del senyor Gastó y Martí, li feu una visita oficial.

Ab els periodistes, als quals rebé a la hora de costum, estigué'l senyor Muñoz ben amable y franc.

Començá per dirnos que ell no te cap programa perqué entén que'l programa dels governadors ha d'esser el programa del Govern que'ls nomeni y al qual representen.

Ja saben vostés — afegí — que jo no he estat mai més que un home de papers y d'administració y per això encara que fa temps que soc a Barcelona, no conec ben be molts dels assumptes dels quals ara me n'hauré d'ocupar. Per això abans de comensar de pie la tasca, estimo convenient fer un viatge a Madrid a fi de posarme d'acord ab el Govern y rebre instruccions d'ell. Perqué encara que conec perfectament els propósits del senyor Canalejas, es necessari el meu viatge pera parlar d'una serie de problemes, la resolució dels quals es indispensable.

La meva missió — això si que ja puc anunciarho — estará desligada per complet de tota la banderia política. Jo no entenc més que de coses d'administració y m'he fixat molt poc en els aconteixements polítics.

Empenó sento gran afició a les questions obreres y en aquestes penso dedicar especialment la meva atenció. Sempre me han preocupat els problemes que tireotament interessen als d'abaix. N'hi ha un sobre tot, que te al meu entendre tant interés que'l considero primordial: es el dels nois abandonats. Ja, presidint l'Audiencia, desde'l Patronat de Lliberts, he procurat fer una obra positiva pera que aquestes criatures abandonades, que estant sempre vorejant el delicte, tinguessin un lloc segur ont trobar els medis pera son perfeccionament, pera ferlos entrar ab la cara ben alta a la societat. A dit fi, varem adquirir diverses finques en llocs a propósit pera servir de refugi als infants abandonats y ben aviat podrem fer públic un gest de veritable altruisme que ha tingut un acabalat industrial, el nom del qual per ara me reservo, peró que'ls prometo donárloshi ben aviat, tant sols sigui pera estimular a les classes riques.

Altra de les coses que'm proposo emprendre es la de veure d'aixamplar l'acció de les Juntes de Reformes Socials y dels demés organismes encarregats de la regulació y suavisació de les relacions — a voltes ben tivantes — entre'l capital y el treball. Es un fenómen que gairebé no resulta explicable aquí, ont les lluites entre'l capital y el treball són més persistentes y agudes, institucions que com els tribunals industrials, arreu del món s'ha reconegut la seva beneficiosa influencia, aquí ni sisquera s'han pogut establir.

Per indicacions fetes per mi desde la presidencia de l'Audiencia, el senyor Ossorio havia fet alguns treballs encaminats a la constitució d'un tribunal de aquesta mena, com els havia fet el senyor Crespo Azorín... peró la cosa no ha passat d'aquí... jo tornaré a provarho, ja que es una de les coses ab les que estic més interessat.

Jo'ls puc dir que sobre les questions socials el Govern te intencions profitoses.

El senyor Canalejas, al qui conec molt, se com pensa respecte d'elles, y si les hi deixen implantar — ja que en política no se sab mai lo que pot durar el Govern d'un home — crec que's poden fer algunes coses importants.

Respecte a l'ensenyança y l'aplicació de les darreres disposicions crec prudent no dir res perqué no conec prou la darrera ni conec el funcionament de les escoles. De totes maneres ho farem de manera que no s'ofenguin els sentiments religiosos dels uns, ni que's puguin comprimir els drets dels altres.

Els problemes de l'Higiene també penso tocarlos dret, tenint en compte la mena de malalties que en sa majoria hi ha en els hospitals. S'imposa establir a Barcelona un sifilicomi a fi d'acabar ab una serie de deficiencies que venen a gravar y a extendre aquest veritable mal social. Rescentment sobre això se va enviar al ministeri un projecte degut al senyor Trallero, del qual me n'ocuparé en mon viatge a Madrid.

En quant al jóc puc dirlos que mentres lal lei el proibeix, no's jugará ni a dals ni a baix, ni a l'esquerra ni a la dreta. Penso que'l Govern ho vol reglamentar. Aleshores millor, ens atendrem al reglament.

En fi, senyors — acabá dientnos el governador — moltes idees esbossades, molts bons desitjos de complir lo menys políticament possible, ja que en lo de les questions polítiques la meva disciplina no hi arriba... y per ara res més.

Y ens despedirem del senyor Muñoz agraintli la seva amabilitat y desitjantli bona sort en el compliment del seu nou cárreg.

El sentiment catalanista ofès

Senyor director d'EL POBLE CATALÀ.

Molt senyor nostre: Els abaix firmats li preguen dongui cabuda en el diari de sa digna direcció a la nostra ferma protesta per la conducta que ha observat a la Diputació la minoria dita regionalista, y a l'ensemps la més entusiasta felicitació a tots els homes honradament catalans que aixecaren la seva veu en defensa de la dignitat catalana, ofesa per aquells que desmenteixen ab les seves obres lo que havien proclamat ab les seves paraules.

¡Per la dignitat de Catalunya, ¡via fòra els traidors y avant sempre!

Visquen molts anys pel bé de nostra terra.

Ramon Jener, Eugeni Pont, Joan M. Giménez, Eugeni Pau, Rafel Crespo, Pere Pont Planas, Antoni Ogri, Salvador Gironella, Joaquim Roig, P. Martínez, Ignasi Móppe y Bohigas, Albert Tor, Víctor Ribera, Josep Millan, Colon Farré, Josep Duran, Pere Tous, S. Domènech.

«Senyor director d'EL POBLE CATALÀ.

Felicitem an els «soidisants» catalanistes de «La Veu de Catalunya» per les censures que dirigeixen an el senyor Gubern perqué mai aquest senyor pot tenir major satisfacció que veures combatut per gent descalificada dins del moviment patriòtic de la nostra terra.

Den Folguera y demés companys no en parlen. Qué us en fa de nosa en Gubern! Y la que us fará!

J. Boschi Sans, Josep Riera, Pere Argemí, Joan Baldrich, Ramon Nogués, Joan Vidal, Lluc Solá, Antoni Estruch y Mir, Rafel Sala, Domingo Juliá, Cesar Torres, Lluciá Llosas, Sebastiá Baules, Joan Sasot, Miquel Pi y Gumbau, Esteve Tallada, Cecili Vergés.»

«Senyor director d'EL POBLE CATALÀ.

Molt senyor nostre: Li preguem l'inserció de la present protesta.

Donantli merces anticipades, els abaix firmats queden de vostés atents s. s.

Com sigui que l'ideal catalanista avui defensat pel senyor Prat de la Riba y els seus aliats, no te res de comú ab el catalanisme que abans propagaven y deien sentir, nosaltres, catalanistes abans que tot, protestem indignadíssims de l'espectacle ofert per ells en la darrera sessió de la Diputació.

Y pretestem doblement, per creure que dits senyors ab llurs teories enganyaven al poble o avui pretenen enganyarlo, desde'l moment que, hipócritament, no creient res de lo que abans deien creure, per escarni dels catalans segueixen dientse defensors de la terra catalana.

Després de lo succeit tindran encara l'atreviment de voler fer creure que porten la representació de tot Catalunya?

Josep Guardiola, Josep Jansá, Rafel Claramunt, Sixte Carreras, Ramon Comas, Joan Sistachs, Ramon Galcerán, Carles Llitrini, Joan Guarch, Josep Vilanova, Ramon Trullols, Carles Sistaré, Roc Tarrés, Damiá Rogent, Pere Rovira.»

***

«Senyor director d'EL POBLE CATALÀ.

Molt respectable senyor nostre: Els que suscriuen, presos d'una forta indignació al llegir en el diari l'actitut observada pels regionalistes a la nostra Diputació al discutirse les proposicions del senyor Folguera y Durán, no ens hem pogut estar d'endressarli aquesta carta, pera fer pública la més ferma protesta en primer lloc contra aquell que ocupa el sedial de la presidencia y després contra'l seu remat, ja avui per fortuna molt xic, perqué remat ha d'esser, qui segueixi com un xai dientse catalanista, a un home que escriu en catalanisme y obra com un enemic del mateix.

Voleu dirnos, catalans, quina diferencia de procedir hi ha entre aquell senyor del compromís de Casp, que's digué Ferrer, que després feren Sant, no pas la gent d'aquesta terra, y el nostre inflat president de la Diputació, avui excelentíssim per la gran creu otorgada «á su lealtad acrisolada» an els Governs despótics y centralistes, que ell tant havia combatut y que són causa del nostre empobriment y de la nostra ignominia? Cap diferencia, companys. Afortunadament els bons catalans li han vist el jóc y van desertant del mal pastor fins a deixarlo an ell y an els seus corifeus en la més completat solitut, que es lo que's merei xen.

Rebi, senyor Director, la expressió del nostre agraiment per la seva atenció y queden a les seves ordres, afectíssims servdors,

J. Borrell, Francisco A. Garreta, Josep Durán, A. Sardá, Joan Vila, Pere Xipell, Andreu Cintas, Evaristo Valls, Magí Vilardebó, Miquel Grau, Jacinto Orfeta, Vicens Rovira, Jesús Calvó, Manuel Miguel, Just Serrat, Marcelí Ribas, J. Serra y Costa, Joaquim Sugrañes, Joan Horta, Josep Ricós, Salvador Puiggrós, Pere Garreta y Nonell, Marcelí Sala, Fidel Padrós, Ramon Jansá, N. Grifols, Jordi Abril, Mateu Juliá, Jaume Martí, Alexandre Ferrer, Miquel Ferrer, Ramon Guardia, Joan Guells, Josep Barbany, Francisco Iglesias, Antoni Gibert, Gaietá Monté, Félix Tey, Francisco Rodó, Antoni Rodó, Silvestre Griera, Martí Quadreny, Josep Dalmau, Simó Alemany, Tófol Freginals, Baptista Cunillera, Sebastiá Magrans, Joaquim Mayolas, Enric Coll, Miquel Boronat, Joan Oller y Esteller, Ferran Vilella, Narcís Rocafort, Emili Ráfols, Eusebi Ráfols, Pere Campmany, Jaume Cantarell, Ramon Aldrofeu, P. Forasté.»

Festes y sports

Un altre aeroplá

Está en camí pera nostra ciutat un aeroplá que porta'l nom de «Santos Dumont», que será presentat probablement el proper diumenge en el Velodrom Parc de Sports.

Dit aparell es un monoplá model «Demoiselle» que es el que té la superficie sustentadora més reduida de tots els models coneguts. La direcció y equilibri se obté per la disposició cruciforme de la qua, essent en conjunt l'aparell més simplificat y reduit que's coneix, puig sols pesa 120 kg. comprés el pilot. Ab aquest model el conegut Santos Dumont conseguí fer el viatge aeri de l'aerodram de Saint Cyr al de Buc, a la meravellosa velocitat de 95 km. per hora, guanyant l'original aposta que havia fet ab Maurice Gauffroy.

Excursionisme

El «Club Montanyenc» a projectat pera el vinent diumenge, una excursió al Montseny, ab el següent itinerari: Palautordera, Molí de can Illa, corrals den Rovira, turó de Home, Agudes, devallada a Sant Marsal y per Coll Pregon, Font de la Pomereta y Brull a Balenyá.

Punt de reunió: estació de Fransa, 4'30 del matí.

Retorn: línia del Nord, el dilluns, 7 del matí.

Ball de trajos

Uns quants joves de la Societat Clarís han organisat un ball ab concurs de disfresses ab trajos d'ópera, el qual tindrá lloc demá, a la nit, en el local de la Bohemia Modernista. La festa promet esser ben interessant.

Informació política

Nou organisme

En el C. N. R. «Fivallers», hi ha quedat constituida una Secció d'Estudis y Propaganda formada de la manera seguent: President, don Enric Vila; vispresident, don Josep Cuadros; secretari, don Rafel Gispert; vissecretari, don Rafel Albiol; tresorer, don Lluis Feu; comptador, don Joal Aubeyzon; vocals, don Salvador Babí, don Marcel Riu y don Pere Torra.

La Secció ha nomenat també una comissió artistica composta dels senyors Joan Valls, Jaume Martínez, Joan Aymemí, Joal Figol, Heribert Marcos y Joan Paré.

Aquesta Secció se proposa empendre una valenta campanya per tot el districte sisé.

Dintre pocs dies celebrará la seva inaugural que promet revestir excepcional importancia y an aquesta inaugural seguirá la celebració d'una serie de mitings y conferencies, aixi com la publicació de tota mena de llibres y follets.

L'arcalde de Lleida

Diu el nostre benvolgut confrare l'«idatá «El Ideal»:

«Aunque suponemos que nadie le habrá dado el menor crédito, es lo cierto que durante estos días ha circulado el rumor de que nuestro compañero el concejal republicano autonomista señor Torres, sería nombrado alcalde de R. O.

No hay que decir que la noticia no tiene el menor fundamento, pues aún en el supuesto de que se le ofreciera, ni el señor Torres ni ninguno de los hombres de nuestro partido es capaz de claudicar en sus convicciones hasta este punto. Esto está reservado para el radicalismo-lerrouxista, como así se ha visto en muchas poblaciones de Cataluña.

Y en Lérida no costaría mucho hacer la prueba, que parece daría buen resultado.»

Els socialistes

Demá, dissabte, a les déu de la nit, el «Grupo Socialista Acción», inaugurará la anunciada serie de lectures comentades y conferencies pera vulgarisar els principis filosófics de l'escola socialista.

La primera tindrá lloc en el local de la Agrupació Socialista, Guardia, 14, primer pis, segona porta, y anirá a cárreg de don F. Cañadas, qui desenrotllará'l tema «Desenvolvimiento de la inea kantiana hasta Hegel».

Pel partit únic

Anit se varen reunir en el Circol Republicà de la plassa del Teatre, els delegats dels diferents grupus polítics que constitueixen l'Esquerra Catalana, comissionats pels seus respectius partits pera arribar a la formació d'un sol partit republicà català.

La reunió ha acabat a quarts de dues d'aquesta matinada. En ella, segons ens digueren els assistents a la mateixa, no feren més que cambiar impresions sobre les linies generals de constitució del Partit, acordantse reunirse nova y sovintment pera continuar la tasca.

Per lo que poguerem esbrinar les impresions són immillorables. L'unificació tant desitjada pel poble de totes les forses polítiques inspirades en l'amor a la Llibertat y a Catalunya, pot donarse ja perfecta.

La Unió Catalanista

La Junta Permanent en sessió d'anit, entre altres, prengué'ls següents acords: primer, dirigir un Missatge al Centre Català de Santiago de Xile y al Casal Català de Buenos Aires, fentloshi ofrena dels sentiments de simpatia ab motiu d'haverloshi sigut arriada la bandera catalana, afectuositat patriòtica que'ls hi es ben necessaria atès que la Diputació de Barcelona no ha sapigut commoures per les excitacions expressament dirigides pels diputats provincials senyors Folguera y Duran y Antoni Suñol y per altres comptadíssims que han votat moguts per sentiments catalanistes.

Tan bon punt estigui redactat el Missatge se convidará a firmarlo a tots els catalans que protestin de l'indiferencia de la Diputació davant l'humiliació inferida a la nostra bandera.

Segon, obrir una suscripció pública pera oferir una bandera catalana a la Diputació de Barcelona.

Desde avui, de quatre a vuit de la tarda, se rebran donatius a les oficines de la Unió Catalanista, Comte de l'Assalt, 4, principal (Rambla), pregantse a les entitats catalanistes de la que s'anomena provincia de Barcelona y vulguin cooperarhi, que obrin llistes de suscripció que podran després remetre a la Unió Catalanista.

DE L'AJUNTAMENT

Pels bombers

Creiem de justicia la petició dels bombers que estigueren de servei aleshores dels successos de juliol.

Durant tota la setmana hi hagué una cinquantena d'homes que en distints quartelets prestaren servei permanent de dia y nit. Tingueren de fer sortides ab verdader perill de la seva vida. Se portaren com a bons com han reconegut els seus quefes.

No obstant, aquests obrers no han pogut cobrar encara'ls seus habers d'aquells dies, ab tot y les reclamacions y les visites a arcaldes y regidors.

Podria'l senyor Roig fer quelcom pera aquests bons homes?

Reforma

Baix la presidencia del senyor Roig se reuní ahir la comissió de Reforma.

La reunió no tingué altre objecte que'l de posar al senyor Roig al corrent dels assumptes pendents.

Se parlà, naturalment, de lo dels pous de Moncada y del consum d'aigues.

El pressupost extraordinari

La Comissió d'Hisenda va enllestir ahir el pressupost extraordinari.

Definitivament serà presentat a la sessió del dimars y es quasi segur que's senyalarà una sessió extraordinaria pera discutirlo.

Hospital d'infecciosos

S'anuncia la subasta pera l'acabament de les obres de l'Hospital d'infecciosos. Tipu 8,579'17 pessetes.

Diversos

Ahir se reuní la Comissió de festes baix la presidencia de l'arcalde.

—En virtut de l'acord de l'Ajuntament, del 25 del prop-passat mes, senyalant en quaranta el nombre de patents pera circular per la via pública els pianos de maneta durant l'any actual y determinat el sistema d'adjudicació per subasta a la «llana»; se fa públic que l'acte de dita subasta tindrà lloc el dia 18 de l'actual, a les onze del matí, a les Cases Consistorials baix la presidencia del regidor delegat per l'Arcaldia, ab sujeció al plec de condicions que està de manifest en el Negociat d'Ingressos de la Secretaría municipal.

—La Comissió d'Albercs municipals proposa que no's destini a alberc nocturn l'edifici que s'està construint al carrer del Bogatell.

—L'Arcaldia ha donat ordre als facultatius de que examinin si es cert que al carrer de la Paloma hi ha unes tanques al voltant d'un edifici que fa temps que està fet.

—S'ha presentat una instancia demanant la supressió dels arbres de la plassa de Sant Joaquim (S. G.).

—L'entrevista de l'arcalde ab els cònsuls pera tractar de la vinguda de les bandes extrangeres, ha sigut aplassada pera avui.

—Han estat a l'Arcaldia el senyor Milàn Astray y un inspector de policia pera posarse d'acord sobre les mides que cal pendre en les festes de l'aviació.

—Uns reservistes de Melilla han demanat que s'allargui el temps fixat pera presentar instancies aspirant a empleus municipals.

Botlletí del Treball

ELS OBRERS DE L'AJUNTAMENT

Companys: Fa uns dies ens varem veure obligats a cridarvos l'atenció sobre la campanya que fan alguns elements contra la Societat que estem organisant y als quals no varem volguer anomenar. Però són tantes les falsetats que propaguen ab el fi de restarnos forses havent arribat alguns d'ells fins a fer coaccions, que per lo violentes ens obliguen a parlar clar.

Aquests elements són alguns encarregats y capatassos que segurament no tindran la conciencia molt tranquila quan aixi obren contrastant llur conducta ab la de altres que s'han apressat a venir al nostre costat.

Per avuí no diem res més, però si aquestes coaccions se repeteixen y no's deixa a tots lliures d'acció, estem disposats a donar noms y a rendir en queixa a l'arcalde, segurs com estem d'esser atesos donchs, no podem consentir que aquests individus ab les seves falsetats ens privin d'exercir nostre dret a l'associació, molt menys comptant com esperem comptar ab l'aprovació dels regidors.

Aviat sereu convidats tots sens distinció a una reunió pera discutir els treballs que us presentarà aquesta comissió. En ella tots tindrem el dret d'exposar nostre criteri fent l'obra de tots y no la de uns quants com intencionadament se ve dient.

Els que desitgin inscriures poden passar tots els diumenges pel carrer den Guardia, 14, primer (Agrupació Socialista), de nou a dotze del matí y de quatre a sis de la tarda.—La comissió organisadora.

ANUNCIS OFICIALS

"COMPAÑÍA BARCELONESA DE ELECTRICIDAD,,

Verificat el dia 15 del corrent mes el tercer sorteig pera l'amortisació de les obligacions al 4 per 100, emeses per aquesta Companyia en 11 de maig de 1907, y el segon sorteig pera l'amortisació de les emeses en 5 de juny de 1908, també al 4 per 100, han resultat amortisades, de la emisió de 11 de maig de 1907, les 290 obligacions corresponents a l'indicat tercer sorteig, qual numeració es com segueix:

Tercer sorteig d'Obligacions 4 per 100, emisió 11 de maig de 1907, verificat el dia 15 de febrer de 1910.

Numeració de les 290 amortisades

1741 al 1750	7781 al 7790
1941 » 1950	7791 » 7800
3491 » 3500	8371 » 8380
4371 » 4380	8641 » 8650
5231 » 5240	9281 » 9290
6331 » 6340	9291 » 9300
6341 » 6350	10331 » 10340
6481 » 6490	10881 » 10890
6631 » 6640	11451 » 11460
7511 » 7520	11461 » 11470
7521 » 7530	12781 » 12790
7651 » 7660	13041 » 13050
7661 » 7670	13831 » 13840
7761 » 7770	14461 » 14470
7771 » 7780	

De les emeses en 5 de juny de 1908, han resultat amortisades les 280 obligacions corresponents al segon sorteig, qual numeració es com segueix:

Segon sorteig d'Obligacions 4 per 100, emisió 5 de juny de 1908, verificat el dia 15 de febrer de 1910.

Numeració de les 280 amortisades

951 al 960	5801 al 5810
1191 » 1200	7001 » 7010
1581 » 1590	7671 » 7680
2321 » 2330	8101 » 8110
3361 » 3370	8491 » 8500
3541 » 3550	8711 » 8720
3671 » 3680	8721 » 8730
4081 » 4090	8811 » 8820
4091 » 4100	9711 » 9720
4281 » 4290	9811 » 9820
4391 » 4400	10231 » 10240
4881 » 4890	11461 » 11470
5181 » 5190	12111 » 12120
5771 » 5780	14041 » 14050

Desde'l primer d'abril pròxim se procedirà al pagament del capital de les amortisades, o siguin pesseles 500 per cada una y del cupó núm. 6 de les emeses en 1907, y del núm. 4 de les emeses en 1908, tant de les amortisades en aquest sorteig com de les en circulació, ab deducció dels impostos corresponents. El pagament tindrà lloc a casa dels senyors M. Arnús y Companyia, en el Banc Alemany Trasatlàntic y en la Societat de Crèdit Mercantil.

Barcelona, 16 de febrer de 1910.—El director, H. Herberg.

INFORMACIO DE BARCELONA

CARNET D'AVUI. — A dos quarts de dèu de la nit: Conferencia del senyor Russell a l'Ateneu Barcelonès.

OBITUARI. — Ahir va morir en la nostra ciutat, en Francisco Callís, que estigué pres y fou atormentat al Castell de Montjuic quan aquella cega, estúpida y barbre repressió succeida després de l'atentat dels Cambis Nous.

En Callís, que patia una malaltia incurable contreta potser al calabós del Castell, ha mort a l'Hospital de la Santa Creu.

El seu enterrament, que serà civil, tindrà lloc aquesta tarda, o demà al metí. D. E. P.

EL TEMPS. — Durant la major part del dia estigué ahir ennuvolat, ab un cel plomós. Sortí el sol per algunes estones; però no arribà a triomfar dels núvols, que foren la nota característica del dia. La temperatura, com desde molts dies, fou bastant alta y agradosa.

Boletin Oficial.—El d'ahir publica:

Reials decrets acceptant la dimissió del càrreg del governador de Barcelona senyor Suàrez Inclàn y nomenant en son lloc a don Bonaventura Muñoz.

Anunci de trobarse vagant en l'Institut de Badajoz la càtedra de Llengua francesa dotada ab el sou anyal de 3,000 pessetes.

Idem d'estar igualment vagant la de Llengua y Literatura castellana de l'Institut de Baeza, dotada ab igual sou.

Anunci de donarse un plas de trenta dies pera la presentació de reclamacions contra la declaració d'utilitat pública de un nou manantial a Tena.

Relació de finques enclavades en terme de Martorell, que deuen expropriarse pera la construcció d'un trajecte de la via ferria de Manresa a Sant Andreu de la Barca.

Distribució de fondos que pera satisfer les atencions del mes de janer passat, acordà l'Ajuntament de Badalona.

El doctor de Larra y Cerezo ha estat nomenat, pel Govern, comissari regi pera'l Congrés y Exposició que han de tenir lloc el pròxim octubre a Barcelona.

Al notificar son nomenament al president del Primer Congrés Espanyol Internacional de la Tuberculosi s'ofereix respectuosament a ses ordres y saluda ab entusiasme als congressistes espanyols.

—«L'aviació y l'aeroplà», de venda en totes les llibreries, 3 pessetes.

Vida corporativa

L'Academia d'Higiene de Catalunya celebrarà sessió ordinaria'l dia 18 del corrent a dos quarts de dèu de la nit, en son hostatge social, plassa de Catalunya, 9, principal, figurant en l'ordre del dia'l tema del doctor don Claudi Bassols «Els vegetals y l'higiene».

Le secció permanent de propaganda autonomista del C. A. de D. del C. y de l'I., ha acordat celebrar, el propvinent dissabte, dia 19 del corrent, a les dèu de la vetlla, una conferencia a càrreg del professor don Wifred Coroleu, titulada «Impresions d'un viatge a Orient. — La Bosnia Herzegovine y la Dalmacia», ab projeccions lluminoses de paissatges, tipus y costums de la Bosnia Herzegovine, galantment deixades pel Govern d'Austria-Hongria y procedents del Museu Territorial de Sarajero. A dita conferencia poden assistirhi els socis y llurs families.

L'Associació Joventut Excursionista «Avant», efectuará'l diumenge vinent, dia 20, una excursió a Terrassa visitant l'Escola d'Arts y Oficis, els Escolapis y el Pantano.

Hora de sortida: a les set y cinc minuts a l'estació del Nord.

Havent molts socis de l'Ateneu Barcelonès, indicat llurs desitjos de que don Josep Comas y Solà en atenció a sos importants treballs d'investigació donés una conferencia sobre'l gran cometa, qual esplèndida aparició acabem d'admirar y sobre la pròxima aparició del cometa de Halley el senyor Comas y Solà ha accedit gustós a aitals desitjos y dintre de alguns dies d'acord ab el president de l'Ateneu Barcelonès donarà la esmentada conferencia que serà ilustrada ab projeccions lluminoses. Oportunament s'anunciará la data d'aquesta conferencia que promet esser mol interessant.

—BRICHS, sombrerer, ARCHS, 3.

Darrerament va celebrar junta general la Lliga de Defensa Industrial y Comercial. Se llegí la Memoria reglamentaria ressenyant els treballs y gestions portats a terme per la Societat durant l'exercici de 1989, merecixent dita Memoria l'aprovació unànim de la Junta. Se varen aprovar tot seguit els estats de comptes semestrals y se va procedir a la renovació de càrregs de les Juntes resultant elegits per aclamació:

Junta directiva: don F. Canturell y Grander, don Josep Barran, don Raimond Garriga, don Joaquim Duràn, don Amadeu Torner, don Agustí Massanas, don Joaquim Lloveras, don Joan Prats, don Manuel Coll y don Francisco Mir. Suplents: don Ernest Sabater y don Agustí Rossell.

Junta consultiva: don Joaquim de Pol y Baralt, don Ramón Reventós y don Pere Alier.

Don Ramon Monegal va exposar la conveniencia de que la Lliga s'ocupi dels Tractats de Comers que s'estan concertant y de que's portin a la pràctica les necessaries y projectades reformes de correus a fi de millorar el servei; contestantli la presidencia que d'un y altre assumpte se n'ocupa la Societat ab l'interès que tenen.

A proposta del senyor Taconera se va acordar també gestionar la creació d'un nou epígraf que classifiqui equitativament als representants de comers, puig la quota que actualment paguen es evidentment necessaria pera llur immensa majoria.

Finalment la Junta acordà un expressiu vot de gracies pera'ls individus sortints de la Directiva.

El grupu esperantista «Kulturo» (C. N. R. de G.), el vinent diumenge, dia 20 del corrent, farà una visita a les obres de l'Hospital de Sant Pau.

Se convida a tots els esperantistes de abdós sexes que desitgin assistirhi; podent passar a recullir les contrassenyes a la Secretaría de l'esmentat grupu, carrer de la Llibertat, 2 y 4 (Gracia), o a casa del secretari, carrer Virreina, 5, tercer, primera.

Punt de reunió: passeig de Gracia, cantonada a Diagonal, a les nou del matí.

En la sessió ordinaria celebrada'l dia 17 del corrent per la Junta de la «Lliga contra la mortalitat infantil» fou acordat per unanimitat admetre com a vocals als doctors Solé, Pla Galard, Planas, Borrell, Figarola y Andreu. A precs de tots els membres el doctor don Llorens Paradell acceptà la presidencia de dita «Lliga».

—Casi tots els nens d'abdós sexes estan anèmics y necessiten un tònic reconstituient poderós y inofensiu, essent el millor el DINAMOGENO SAIZ DE CARLOS.

Lletres y Arts

Avuí, divendres, a dos quarts de dèu del vespre, en el C. E. de C., el soci don Josep Rovira y Mestre, donarà la segona y última conferencia referent a «Excursions artístiques per Melilla y sos voltants». Hi hauran projeccions fotogràfiques.

Sols podran assistirhi els socis del mateix Centre.

La Societat Choral «La Barcanona», ha acordat obsequiar als seus protectors, ab la serenada de costum de «Caramelles», y pera que resultin dignes de tot elogi s'invita a tots els choristes pertanyents an aquesta Societat, als que hi hagin pertenescut y als que vulguin ingressar als assaigs que tindran lloc tots els dimars y divendres, a les nou de la nit, en la Cervecería del carrer de Ferlandina, número 67.

Dissabte vinent tindrà lloc en el Palau de la Música Catalana, el segon dels sis grans concerts que organisa l'Orfeó Català. Serà dirigit pel mestre Beidler y el programa que s'executarà es, si hi cap, més interessant que l'anterior, puig entre altres obres hi figura la setena simfonia de Bruckner, obra famosa a Alemanya, aont obté un èxit sorollós cada cop que s'executa. L'adagi d'aquesta simfonia es una lamentació fúnebre a la memoria de Wagner, lamentació d'una melodia exquisida, vestida ab una instrumentació meravellosa.

En aquest concert se donarà també la primera audició d'un poema simfònic den Granados inspirat en un episodi del Dant anomenat «Paolo e Francesca».

Hem rebut un artístic programa de la tournée que emprendrà dintre poc l'exquisida actriu Marta Regnier, del teatre de la «Renaissance» acompanyada de l'actor Pau Numa, de la Comedia Francesa. El programa va ilustrat ab una serie de retrats de la bella actriu, presos en distintes de les seves creacions. Tres seran únicament les representacions que donarà la senyora Regnier a Novetats, posant les següents obres:

El dia 28 del corrent, «Mlle. Jossette, ma femme»; el primer de mars, «L'asse de Buridam»; y el 2 «La petita chocolatière». Desitgem a l'excelent actriu un èxit material a l'altura de les seves dots artístiques.

En el teatre Espanyol de Madrid, s'hi celebrarà, avuí, el benefici del primer actor Enric Borràs. Se posarà en escena'l drama de l'insigne Ignasi Iglesias, «Els vells».

—Water-closets anglesos y del país desde 5 duros y mitg. Lacoma, germans, passeig de Sant Joan, 44.

D'Instrucció

Demà, a les sis de la tarda, D. Ignosdent de la Vallina donarà una conferencia a la Associació Catalana d'Estudiants (Pi, 7, principal), sobre'l tema: «La Hacienda pública del Estado en el siglo XVIII».

—CAMISERIA SANS, BOQUERIA, 32, Especialitat en camises a mida.

L'Aviació a Barcelona

Dos magnífics vols del monoplà Bleriot

Anant cap a l'Hipódrom

Desde primeres hores de la tarda la carretera del Morrot sigué envaida per tota mena de carruatges. L'automòbil luxós, els cotxes de tota categoria, la senzilla tartrana, tot per aquella carretera estreta y dolenta trasladava gent cap a l'Hipòdrom.

Els tramvies eren esperats a la Rambla, cantonada al carrer Nou y allí, molts dels que'ls esperaven s'havien de quedar en terra perquè ja venien plens... Figúrinse, doncs, que'ls succeiria an aquells que tenien la bona fe d'esperarlos darrera de les Dressanes.

Val a dirho: la gent no era tanta com diumenge passat. Molts dels que diumenge varen fer l'excursió ahir a la tarda treballaven: es aquesta l'única causa, perquè estem convensuts que tots els que ahir pogueren repetiren la mateixa sort que'l diumenge.

No succeí cap incident pel camí. Ab l'ordre més complet aquella generació immensa que feu el trajecte ab carruatge o tramvia, arribà a lloc. Policies, civils, municipals, tant de cavalleria com d'apeu, cuidaren de mantenir l'ordre, y, dit sigui en honor d'aquest el nostre poble exemplar; ni un agent de l'autoritat tingué d'intervenir en l'incident més nimi.

A peu, també hi anà una gentada immensa, més aquesta no passava per la carretera. Molts hi anaren pels camins de Montjuic, però la grossa afluencia la donà'l pas del carril, llindant ab el port. A cortua feta la gent passava per damunt les vies.

A les tres, quarts de quatre, ni per la carretera, ni pels camins accessoris, ni per les vies, podia anarshi depressa. Eren tants els vehicols y la gentada que hi transitava que era impossible avensar del pas ordinari.

Molts carruatges, sobre tot lleugers passaren per la Granvia y Carretera del Port, escarmentats sens dubte de lo que succeí el passat diumenge.

En tots els rostres dels excursionistes s'hi dibuixava l'ansia de lo inconegut.

Molts miraven temerosos el cel, tant prompte serè, tant prompte ennuvolat, com volent desfer ab sa mirada curiosa, presagis del mal temps que a moments semblava declararse.

Y vagin en aquestes ratlles curtes, un elogi per les autoritats. Per l'ordre que asseguraren per la manera com sapigueren posar tot el remeí possible en aquell mal estat de la carretera que si bé ahir no era cap prodigi de netedat y duresa, tampoc era com diumenge passat una vergonya per Barcelona.

Aspecte de la festa

L'Hipòdrom y els seus encontorns presentaven la vistositat d'una gran festa. La concorrencia hi era nombrosa, certament no tant com el diumenge passat, que se trasladà com qui diu mitg Barcelona al Camp d'Aviació, però arribava a una xifra de molts milers.

Cotxes, automòbils, tartanes y fins carros, anaven entrant seguidament al clòs de l'Hipòdrom o se quedaven a les portes portant gent y més gent. L'arribada de vehicols de tota mena no parà desde abans de les tres fins a mitja tarda. La gent a peu o en tramvia fou igualment nombrosíssima, naturalment molt més que la que s'hi trasladà en carruatge.

A quarts de quatre hi havia dins de l'Hipòdrom ocupades la quasi totalitat de les tribunes del públic, ademés llels molts centenars que passejaven per la «pelouse» y tots els indrets de l'improvisat camp de aviació. Hi havia una bona representació de l'aristocracia femenina, encara que potser no era tan nombrosa com l'importancia de l'espectacle reclamava. Hi havia ademés coneguts sportmens. Y no hi faltava un bell nombre de senyores, la majoria joves, que compartien ab les esperades volades, l'interès del públic masculí.

Fòra del clòs, l'espectacle era molt més animat. Com que les proves d'aviació eren perfectament visibles desde molt lluny, una gran part del poble, sentintse pràctic, no volgué pagar pera entrar dins de l'Hipòdrom. Així es que'l voltà gairebé d'un espès cordó de gent, que en conjunt ben bé pujaria a 18 o 20 mil persones.

Aquesta xifra es d'una gran significació, si's té en compte que'l poble de Barcelona es treballador y no més en casos de veritable excepcionalitat deixa la feina. Els nostres ciutadans demostraren tant el darrer dia de festa com ahir dia de feina, el grandiós interès, l'interna emoció, que els inspira aquesta magnífica invenció de l'home, mercès a la qual s'assegurará el domini de l'aire, l'element rebel.

Les classes no adinerades de Barcelona compliren ahir molt millor que aquestes. Hi faltava molta gent al clòs de l'Hipòdrom, molts dels nostres rics. En cambi, el bon poble acudí a la festa ab un contingent importantíssim.

Tant l'un públic com l'altre parlaven, com se pot suposar, de lo mateix: d'aviació, d'aeroplans, de M. Mamet, de lo que pera'l món representa la navegació aerial. En tots els grupus el tema era'l mateix, desenrotllat ab paraules més o menys savies.

Una munió de policies, d'urbans y de civils contenia la gent de dins de l'Hipòdrom, que volia invadir la «pelouse», desitjós de pendre posicions pel moment de l'engegament de l'aparell volador.

Davant del monoplà Bleriot, continuament hi havia estacionat un espès grupu de persones. Tothom admirava la graciosa máquina, mercès a la qual l'home pot dominar a l'espai. La senzillesa de la mateixa, la seva aparent fragilitat, meravellava a la gent, que's creia trobarse ab una maquinaria complicada y aparatosa.

Un crescut estol de fotógrafs anava de l'un costat a l'altre, ab la màquina a coll, utilisanla, mientres esperaven els vols, en treure fotografies de grupus d'amics.

La tarda anava avensant. Eren les quatre y la gent comensava a trobar monòtona y pesada l'estada a l'Hipòdrom y als seus voltants. Havia regnat tot el dia un airet bastant fort y encara que minvà un xic a la tarda, bufava ab prou velocitat pera fer nàixer temenses de sospensió. La gent comensava a desesperansar. Les banderetes clavades al cap de munt d'una pila d'antenes — banderetes d'Espanya, de Fransa, d'Italia, de l'Uruguai cap de catalana — s'agitaven apressadament sense parar batudes pel ventet, com pera donar una nova raó de desconfiansa al públic.

Però les veus autorisades, aquestes veus que sempre parlen com sabentho tot de bona part, asseguraven ben categòricament que M. Mamet volaría. Y la confiansa tornava a nàixer. La multitut no perdria una altra tarda; no baixaria per la polsosa carretera ab un desengany com el del diumenge passat. Per fi, ara veuria a l'home navegar per l'espai ab una maquineta senzilla que ell ha construit ab les seves mans.

A la "pelouse,,

Se sent un soroll, com d'automòbil que trepida. Lluny y enfront de les tribunes, l'aeroplà, rodejat de mitja dotzena d'homes, está a punt d'aixecarse. Miro les cares, perquè en aquest moment en que un misteri está a punt d'oferirsens, els homes són tant interessants com el misteri. L'aeroplà comensa a remontarse fent unes curves suaus. La gent aplaudeix, ab un aplaudiment sofocat, de gent que porta guants. Voleien alguns mocadors y alguns barrets. Una sombrilla s'aixeca triomfant al meu costat, talment com una espasa que saluda. La música toca una jota estúpida de teatre de Paralel. L'aeroplà ja está planant horizontal sobre la terra, a cent metres de altura. La gent diu: ¡què es bonic! La música segueix tocant la jota. Al cap de cinc minuts l'aeroplà, toca terra. Tornen els aplaudiments apagats, perquè s'aplaudeix ab guants. Uns quants admiradors, porten en triomf a l'aviador, però llesseguida se cansen y ho deixen. La música toca un «pasodoble» de corrida. L'aviador reb felicitacions un xic confòs, tot vermell, tímit.

La multitut s'ha trobat un xic defraudada. En el cinematògraf, l'aviació resulta més teatral, y aquí es una cosa massa senzilla. Els vells globus, inflats com ventres d'elefant, plens de coloracions y que tenien necessitat de tants preparatius pera alsarse, eren més escenogràfics, més solemnes que aquests aparells fràgils, y la gent davant de la libèlula mecànica, se asombra de que sigui tant petita y tant poc complicada. Y la gent té raó. Hi ha en l'aeroplà una exquisidesa feminina. La grandiositat ha portat en el fet mateix de la seva existencia, en la seva energia dominadora. Fins arriba un moment, que colocat en l'horitzó gris perla, estriat lleugerament d'or pel sol amagat en la nuvolada, té tota l'absoluta semblansa d'un espía-dimonis, y en el tapís del cel, adquireix la rara subtilitat d'un dibuix japonès. Les futures decoracions dels navilis aeris ¡y com en aquest cel, se presenten els seus arabescs y com en la seva monotonia, els ulls hi posen la vida!

L'aeroplà dona la volta y ve recte a nosaltres. El misteri ens ofereix la plenitut de la seva meravella. Se sent a l'ànima un content extrany, y al clatell, un pessigolleig de sensualitat. Ni ganes d'enlairarse, ni de correr; sinó això, un pessigolleig al clatell, com quan se passa per una emoció sensual. En aquell moment no s'admira, ni se sent cap sotragada. També l'ànima se'ns torna aèrea y se sent lleugera com aquelles ales blanques, com aquella libèlula que vola en un tapís gris perla, com les amassones dels barrets femenins que seguien al monoplà, ab el seu amor de plomes lleugeres. L'ensomni se insinua y un se sent més poeta que filosop, y un pensa en la delicia de gronxarse en l'espai, de passar les mars, de surar sobre les terres verges, de passejar el cel de les cosmòpolis, més que en complicacions humanistes, en triomf sobre la naturalesa, en la dictadura humana sobre'ls elements, en els avatars terrenys desde'ls antropomorfes que s'arrossegaven per les llagunes terceries, an aquests super-homes que invadeixen els cels. L'emoció meva, va esser d'un suau espandiment y una sensualitat nirviosa que no sé d'ont surtia... Però la gent, restava gaire bé indiferenta. Allò tenia poc jòc. Els vells globus infantils, enormes, emocionants, que's perdien en l'atzur, conservaven el seu prestigi.

—Lo meravellós, ja no'ns sorprén—me deía un amic. Tenia raó. Confiem massa en la ciencia, ho tenim tot per possible, hem perdut l'ingenuitat, y si ara la companyia de tramvies, posés un servei de locomoció aerea, pujariem als aeroplans ab una emoció una mica més forta que quan varen posar els tramvies elèctrics. Per això en les dònes la joia era més forta, perquè creuen més en lo meravellós, perquè elles també, sers inquiets, trencadissos y curiosos, sentirien al clatell pessigolles.

PARADOX

Les volades

En tot això, cap a un quart de cinc el aparell, situat darrera les tribunes, es aixecat per uns quants brassos. Un moment d'emoció corregué per la gentada. Els auxiliars de M. Mamet se veuen envoltats

per un gran grupu d'homes que volien seguirlos cap al centre de la «pelouse». La guarda civil ho impedí.

El monoplà, portat a brassos, anava avensant, centre de les mirades de tot el públic, fins al costat de la tanca, de la part de la carretera de can Tunis. Se l'orientà cap el Llobregat. Els preparatius fins a engegar la màquina duraren prop d'un quart. El públic anà creixent en interès, seguint totes les maniobres, que més s'endavinaven que's veien, desde la distancia a que un cordó de civils el mantenia.

M. Mamet ocupa'l seu lloc; s'apartien els del voltant, y mentres uns quants subjecten el monoplà pel seu esquelet de fusta, el mecànic prova d'engegar el motor, tot donant una forta embranzida a l'hèlix. Davant de la transendencia del moment, se fa un solemne silenci en la multitut, febrosa de no perdre detall en lo que contemplava per primera vegada. Un parell més d'empentes; l'espatec dels tres pistons en marxa ressonant, imponent acaba de posar els esperits en tensió...

Y l'enorme libèlula comensa a rodolar sobre'l camp. Als pocs metres, la roda posterior perd terra y després de caminar una cinquantena de metres s'enlairen les dues rodes del davant, M. Mamet, un home, vola. Són dos quarts de cinc. L'impresió que produeix el primer moment del vol es realment formidable; y així, com que'ls aplaudiments no poden traduir tota l'admiració interna, en l'ovació que ressona la gent hi posa un cert recullíment.

Mentrestant l'aparell s'enlaira lentament, produint una sensació d'estabilitat y fent les seves línies cada vegada més airoses; creua per damunt de la tanca del clòs y avensa fins per sobre la línia de Martorell, ont comensa a iniciar la virada, deixant devall els camps del Prat y agafant cap al Morrot la línia de la platja. Ara, a contra llum, la silueta del monoplà destaca sobre les llunissors d'un cel de plom les línies fermes d'un aucell arbitrari. El petit punt, entre les blavors de l'espai, dona als espectadors alentíssims, com una sensació de domini, de triomf de l'Home sobre la Naturalesa.

Es per damunt de les estribacions de Montjuic, després del Cementiri Nou, quan arriba a l'alsaria màxima de 150 metres. El tom de l'Hipòdrom s'havia donat per complet a una alsaria mitja de 80 a 100 metres.

M. Mamet virà aleshores. El monoplà feu un magnífic tom y s'encara a les tribunes. Donava l'impresió de que anava a topar ab elles. Peró no toparia, perqué a mitg camí l'aviador inicià el descens.

Ab una gran seguretat, baixant de poc a poc, el Bleriot y l'home que'l pilotava guanyaren terra. Si'l moment primer de l'ascenció emocionà al públic, per la grandiositat del gest de llensarse l'home a l'espai, la devallada impresionà potser encara més, per la suavitat ab que s'efectuava, per l'exactitut justa ab que la màquina vencedora obeia la mà de l'home.

Una ovació esclatà; una ovació que no ressonà de segur llargament. Cent brassos agafaren a M. Mamet y el transportaren cap a les tribunes, ont les ovacions se repetiren.

El vol havia durat cinc minuts, trentadós segons, exactament. L'espai recorregut pot calcularse en uns quatre kilòmetres, coberts tots ells quasi bé a una mateixa alsaria.

Cent comentaris nasqueren seguidament en el públic. Les escases incidencies del vol eren llargament explotades.

L'extrany efecte que l'enorme aucell feia en mitg de l'aire, era objecte de mil comparacions.

Però la gent volia veure més volades. Hi havia com un secret instint de que el desitg fora satisfet. Per això ningú se n'anava. Altra vegada aquelles veus autorisades corregueren, tranquilisadores,—M. Mamet descansava uns moments y tornaría a aixecarse. — Les veus se rebien per tot ab resposta d'alegria.

El públic, una bona part del públic, s'aprolità d'aquests moments de descans, en els quals la vigilancia dels infinits agents de l'autoritat se relaxà un xic. A carrera feta se n'aná cap al lloc ont geia el monoplà, desafiant la curiositat de tothom. Quan els civils volgueren posarhi remei, se trobaren ab tal nombre d'intrusos, que decidiren guardar no més de que ningú toqués el Bleriot.

Cap a un quart de sis, M. Mamet sortí del «buffet» y se trasladà ont estava l'aparell. L'emoció torná a guanyar el cor dels presents. Com en la primera volada, una música bastant carrinclona llensá'ls seus acords.

M. Mamet prengué seient en l'aeroplá. La mateixa maniobra de la primera volada, y empunyant l'aviador les palanques directrius, avensá pel mitg d'una espaiosa y doble filera de gent, que ja ha estat inútil feria retornar a la «pelouse». Tothom está segur de la destresa del pilot, posantse confiadament en llocs de perill, cas de possibles accidents. Més amplament que abans, l'aeroplá va describint en l'espai una circunferencia, passant, al finalisar el tom, gairebé per damunt de la tanca, fa un revol a la banda de Montjuic, retorna cap al lloc de la sortida, inicia el descens, y quant el públic s'aparta amatent pera deixar el camp lliure, arriba fins a pocs metres de terra y s'enlaira graciosament, provocant l'aplaudiment general. Davant mateix de les tribunes repeteix l'interessant maniobra y surt del clos planejant sobre'ls camps propers y així el veiem orientarse, al lluny, cap a ldarrera de les tribunes. Tothom espera noves emocions de l'intrepidesa de M. Mamet, quant ja ben aprop del clós oim clarament, un batre desacompassat del motor que escampa una frisansa de espectació, mentres l'aparell pren terra a l'altra banda de la tanca.

Pera'l concurs del maig

Ahir al matí marxá a Paris una comissió de l'Aeri Club de Catalunya, formada pels senyors don Pere Garriga y Roig, don Manuel Oromí y don Marcell M. de Camde Fransa, pera detalls relacionats ab la bres, pera entrevistarse ab l'Aeri Club propera setmana d'aviació que tindrá lloc a Barcelona.

Un petit accident

Una riuada de persones se trasladen cap a la tanca, darrera la qual M. Mamet ha desaparegut. Per sobre d'elles, la gent mira avidament. Se parla d'una caiguda d'un accident al motor, de mil coses.

Heusaquí lo que passá:

M. Mamet volia acabar el vol comensat, verificant l'«atterrissage» a la «pelouse». Peró a l'esser a mitg d'aquest vol, notá que'l motor no foncionava prou be y decidí retornar en línia recta. Poc abans de travessar la tanca, l'aparell anava tant baix que'l pilot cregué aventurat exigir al motor la forsa necessaria pera una nova ascensió, que li permetés devallar allí ont se proposava. Per això el pará del tot, donant per acabades les volades, l'esplendidesa de les quals no enlletgí aquest petit accident.

M. Mamet no rebé'ls aplaudiments de la multitut per aquest segon vol, per haver entrat a l'Hipódrom passant per darrera la tanca per ont no se'l podia veure. Nosaltres, así que poguerem, ens hi apropárem.

— Una «panne» de motor? — li preguntem.

— Sí; la meva intenció era completar la volta y entrar a la «pelouse», peró he notat que'l motor no'm funcionava prou be y he decidit baixar.

— Malgrat això, volieu aturarvos davant de les tribunes?

— Sí, peró m'he trobat davant la barrera de la «pelouse», planant ja a poca alsaria y no he volgut aventurarme a remontarme de nou.

El monoplá Bleriot se sostingué aquesta segona vegada per sis minuts y trentacinc segons. El camí fet pot comptarse en bastant més que la primera volada. Si se podés midar exactament, potser se'n trobarien sis kilómetres.

La festa era acabada. S'havien vist dos magnífics vols, a bona alsaria, y ab una estabilitat de la nau neria y una seguretat de marxa, que meravellaren a tothom y feren veure lo molt que s'ha perfeccionat aquest descobriment de'ls nostres dies.

El públic comensá'l retorn a la ciutat. En tots els rostres s'hi veia la satisfacció d'haver estat presents al gran espectacle y totes les converses deien l'admiració unánim per l'aparell y l'home hardit que han sabut dominar l'aire.

Revista mondial

L'EXPLORADOR COOK

El célebre doctor Cook, el que s'atribuí el descobriment del Pol Nord, el que fou enlairat per alguns y descantat pels altres el doctor Cook a qui se suposava reclòs en un sanatori alemany, acaba d'aparéixer en les illes Bermudes.

El descobridor del «descobridor» del Pol ha sigut un savi nordamericà, Mr. Dacrschuk, qui estantse passejant fa alguns dies pels carrers d'Hamilton, li cridà l'atenció un vianant que semblava que volgués amagarse de les seves mirades.

El savi americà l'hi interrompé'l pas pera saludarlo, puig ab la natural sorpresa regonegué en ell al doctor Cook, del qui era gran amic; però aquest se feu el desentés quan Mr. Dacrschut l'anomenà pel seu nom. Per fi conseguí que'l famós explorador se franquegés y confessés la seva personalitat.

Segons Cook manifestà, al sortir de Nova York se dirigí a l'Havana, ont visqué d'incògnit algun temps, trasladantse d'allí a les illes Bermudes.

Diu que pensa tornar prompte a Nova York proveit de la documentació necessaria y aleshores se posaran les coses en clar.

Si aquests papers que necessita pera acreditarse, els porta del Pol, segurament seran mullats.

RASSA QUE DESAPARIEIX

Els nordamericans estan a punt de veure desaparéixer per complet la rassa dels famosos indis pells roges, que visqué en les immenses prades del Nordoest dels Estats Units, desaparició que ells venen procurant ja fa prop d'un sigle, més que res pera apropriarse'ls seus vastíssims territoris.

La causa de la desaparició no són ni guerres, ni persecucions, etz.; es l'alcool que segons sembla, es de resultats terribles pera'ls «siux» y «lumnis», puig en pocs anys ha fet milers de víctimes.

Ab motiu de la mort de l'indomable «Núvol Roig» quefe dels «siux», ocorreguda fa poc, els periòdics iankis han publicat datos interessants respecte a la decadencia y propera desaparició dels pells roges.

De la tribu dels «lumnis», la més rica, nombrosa y aguerrida, avui no'n queden més restes que una vella india y dos xavals, y degut an això es segur que dintre de ben poc quedará extingida absolutament, y en quant als «siux» encara que els datos no són tant terribles, es de creure que tampoc sobreviuran molt als seus germans. L'abús de l'alcool, ab que'ls han aficionat els seus tradicionals enemics iankis, els hi produeix una malaltia al cos que'ls mata ràpidament.

NOVA MODA DE VESTITS

Comuniquen de Londres que una senyora de Tasmania ha fet un descobriment que produirà una revolució en el vestit de les dònes.

L'esmentat descobriment es un nou teixit nomenat «travelita», fabricat ab fulles d'un arbre especial que solament se produeix a Tasmania.

Els trajos fets ab el susdit teixit són clars, lleugers, inrompibles y, sobre tot, molt baratos; tant baratos que serà més car rentarlos que comprarne de nous.

La «travelita» se pinta del color que's desitja sense'l més petit inconvenient, y es tant fina y elegant que al primer cop de vista se confon ab les sedes més exquisides. De manera que aquest descobriment no serà solament en benefici de les hermoses pobres, sinó que també podran fer ús d'ell les dames més enlairades y exigentes en qüestions de modes.

TELEGRAMES Y TELEFONEMES

MADRID

LO QUE DIU LA PREMPSA

"EL IMPARCIAL„

Vol demostrar en son editorial d'avui que la majoria dels exministres liberals estan d'acord en regonéixer la quefatura del senyor Moret y en admetre satisfactoriament les negociacions del senyor Montero Ríos.

Confía esperansat en els resultats de la entrevista dels senyors Montero Ríos y Canalejas, que an aquestes hores deu haver acabat.

Diu: Si després d'haver comparegut davant del senyor Canalejas el partit liberal no s'operés una modificació en la marxa del Gobern, seria indici de que sobre la voluntat pública impera una altra voluntat amagada.

Afegeix dit periódic que'l senyor Montero Ríos exposará al quefe del Govern els acords del partit, que son: Regoneixement de la quefatura del senyor Moret; intervenció del partit en l'obra del Govern; y desagravi an en Moret y a sos amics pera consolidar l'obra de concordia entre'ls elements lliberals y democràtics.

Analisa'l mencionat periódic les paraules que'l senyor Canalejas pronunció davant dels presidents dels Comités liberals, y diu que la resposta que avui donará al senyor Montero Ríos será diferenta y no parlará de les «camarillas palaciegas» ni de les polítiques.

A tot això—segueix dient l'aludit periódic—el senyor Canalejas segueix decidit a mentenirse en el poder, pesi a qui pesi, doncs sa política ha de traduirse en actes y afirmacions y está molt per damunt dels comentaris dels periódics.

"LA MAÑANA„

En un article irònic califica la qüestió del dia de conjura d'opereta.

Diu que després de pensarho molt, el senyor Moret no's dicideix a anar a la revolució, y califica de ridícules les rivalitats entre'ls senyors Concas y Auñón, que se disputen el manament de l'esquadra del Retir.

"EL LIBERAL„

En la secció d'informació política diu aquest periódic:

«Encara que ab molta reserva, y sense que podem respondre de sa autenticitat, se digué anit que la síntesi de lo que'l senyor Montero Ríos va a exposar avui al senyor Canalejas, es lo que segueix:

»Primer. Les quefatures dels partits no les dona ni los treu la Corona. Segon. El senyor Montero Ríos y els vintiquatre exministres qual representació porta continúen acatant la quefatura del senyor Moret. Tercer: Pera salvar l'unitat del partit deuen excluirse d'ocupar, per ara, la quefatura del Govern els senyors Montero Ríos, Moret y Canalejas y buscar una quarta persona que per son allunyament dels successos darrerament ocorreguts pugui formar un ministeri de verdadera concentració lliberal, posant terme felís a l'estat actual de coses en el partit; y quart: Aquesta persona deu esser el general Weyler.»

"A B C„

Publica un article de l'Azorín en el que declara que'l partit lliberal s'está afiansant per la rectitut y fermesa que demostra'l senyor Canalejas.

Afegeix: «Han passat vuit dies y alguns dels prohoms que aconsellaren al rei la pujada del senyor Canalejas comensen ja a discutirlo y parlen de la provabilitat de un Gabinet Weyler, que res resolt en les actuals circunstancies, que a res condueix y que no está justificat, com no sigui pera quebrantar el prestigi del nou president y retornar al senyor Moret la quefatura del partit.

»El senyor Canalejas no podrá esser, avui per avui, una realitat, peró es una esperansa.»

UNA CONFERENCIA

Desperta interès la conferencia dels senyors Montero Ríos y Canalejas, anunciada pera les onze del matí, al domicili del darrer.

«El Imparcial» diu que en Montero Ríos porta la representació de 24 exministres liberals.

El senyor Montero Ríos fa seu l'agravi fet al senyor Moret.

El senyor Cobián ha fet treballs pera conseguir benevolensa pera'l Govern.

El senyor Montero Ríos exposarà al senyor Canalejas els acords del partit, que son: exigirli el regoneixement de la quefatura den Moret; intervenció del partit en la obra del govern; desagravi al senyor Moret y als exministres agraviats, y concordia y armonia entre tots els elements lliberals y demòcrates.

El senyor Canalejas no acceptarà.

S'ha confirmat que'l senyor Groizard ha dimitit la presidencia del Consell d'Estat.

Aquest, el senyor Auñon y el marqués del Real Tesoro s'han adherit al senyor Moret.

Diu «El Imparcial» que'l general Weyler vindrà a incorporarse al moviment.

La solució—diu—serà trascendental.

LA CONFERENCIA DEN MONTERO RIOS Y EN CANALEJAS

Durant tot el matí ha sigut grandíssima la espectació que hi havia pera conèixer el resultat de la conferencia del senyor Montero Ríos ab el senyor Canalejas.

No eren pera menys els anuncis que sobre la seva importancia feia avui la prempsa adicta al senyor Moret.

O el senyor Canalejas accepta la tutoria a que volen sotmetre'l els senyors Montero Ríos y Moret al quefe del Govern, o aquest rebrà la notificació de que enfront seu té al partit lliberal.

Plantejada así la qüestió, els moretistes y monteristes creien inevitable que'l senyor Canalejas, de no avenirse ab lo que li proposi el senyor Montero Ríos, plantegi la qüestió de confiansa.

Enfront d'aquestes opinions, el senyor Canalejas oposa'l següent raonament:

Tinc la confiansa de la corona, la de la opinió pública, la de la part més considerable y nombrosa del partit lliberal, com ho demostraré, donant compte, quan convingui, de les adhesions d'organismes y personalitats, lo mateix de Madrid que de provincies, y en el Govern, finalment, estan representades totes les tendencies del partit lliberal que han acceptat un programa per unanimitat.

¿Còm es possible que jo m'avingui a que la meva autoritat de governant se cregui mediatisada per res ni per ningú?

Ni el prestigi del càrreg, ni la meva propria dignitat personal m'ho consentirien.

Así s'expressava'l senyor Canalejas aquet matí, pocs moments abans de que arribés el senyor Montero Ríos al domicili del quefe del Govern, aont ha tingut lloc la entrevista, que ha durat desde les onze fins a un quart d'una.

Mentres abdós personatges estaven reunits, no deixava d'arribar gent a la presidencia del Consell.

Tots els salons y dependencies s'han omplert de gom a gom; fins a la escala esperaven persones importants de la política.

A la una ha arribat el senyor Canalejas, y immediatament ha rebut als periodistes.

Entre redactors dels periòdics de Madrid y corresponsals de la prempsa de provincies y de l'extranger, erem més de cinquanta.

El quefe del Govern, posant especialíssim mirament en les paraules que anava pronunciant, ha dit lo següent:

—Avui he tingut l'honor, a les onze, de rebre la visita, pera mi sempre grata, de l'ilustre expresident del Senat y expresident del Consell de ministres senyor Montero Ríos, que una vegada més ha anat a honrar la meva casa.

Ha vingut ab el desitg de procurar una ràpida y plena reconciliació ab el Govern de aquells elements lliberals d'ell distanciats pels incidents ocorreguts en la darrera crisi ministerial.

A n'aquest desitg a n'aquesta gestió del senyor Montero Ríos, que jo agraeixo molt y aplaudeixo, m'ha dit que hi estaven associats 26 exministres, segons a n'ell li havien dit, els noms dels quals no he tingut ocasió de conèixer.

Desde ara, tals intents generosos ha trobat ab mi que tantes vegades vaig resignarme y sotmStrem pera no pertorbar el partit lliberal, una calorosa acullida, però m'han obligat a interrompre la conversa importants devers de Govern, y dic com tantes vegades vostès escriuen en els periódics, questes paraules.

—Demà, se continuarà.

Aixís, doncs fins demà.

Està en un compàs d'espera l'actual situació política, y els contertulis de les penyes polítiques tindràn 24 hores més pera fer profecies de tota mena.

EL MINISTRE DE LA GOVERNACIÓ

El ministre de la Governació ha passat el matí estudiant els diversos assumptes que constitueixen els serveis del seu ministeri, essent un dels que més han ocupat avui la seva atenció'l relatiu a la emigració.

Després ha sortit un moment acompanyant a la seva esposa al Palau, pera complimentar a la reina donya Cristina.

A la una ha tornat el senyor Merino al ministeri, comensant a rebre, com d'ordinari desde que's va possessionar de la cartera, a nombrosos candidats y persones que van a ventilar qüestions d'ordre privat.

El ministre de la Governació portará al Consell de aquesta tarda diferents expedients electorals, d'Ajuntaments, y recursos de comissions provincials, perque, segons ha manifestat, té'l criteri de que no deu quedar ni un expedient per resoldre, evitant que alguns dormin el somni administratiu dels justos, com succeía en altres ocasions.

DE POLÍTICA. — SEGUEIX PARLANTSE DE CRISI

Els canalejistes s'han presentat avui al Congrés dient que'l seu quefe estava encara més satisfet després de parlar ab en Montero Ríos que abans, y que'l decret de disolució de Corts aparéixerá aviat en la «Gaceta», contestant así als que a l'ampar d'unes o altres fórmules volen regatejar o desconéixer l'autoritat del Govern.

An aquests optimismes oposen els moretistes judicis menys falaguers pera la situació.

Es inevitable—diuen— que'l rei conegui la nova situació creada en el partit lliberal; y en el moment en que'ns dividim, el rei té de decidirse per uns o pels altres o entregar el Govern a un altre partit. En Maura abans que en Canalejas; abans que perdre'ls llocs de l'encasillat.

Aquesta tarda, el senyor Canalejas ha conferenciat, per teléfon, ab el rei, donantli compte de lo parlat ab el senyor Montero Ríos; y per més que no ha dit res de les paraules que ha cambiat ab el rei, els seus íntims que hi han parlat després diuen que'l quefe del Govern se mostrava molt satisfet.

De la referencia que'l senyor Canalejas ha fet de la seva entrevista ab el senyor Montero Ríos se deduheix que'l quefe del Govern posava en dubte que fossin 26 els exministres en nom dels quals parlava'l senyor Montero Ríos, perque el senyor Canalejas té l'adhesió, d'alguns per escrit, dels que's diu que estan ab el senyor Moret.

Els adversaris de la situació emplasen al Govern pera el dilluns, en que vindrá de Sevilla'l rei pera presidir un Consell de ministres.

ELS PROBLEMES ECONÓMICS

Ha sigut rebuda pel senyor Canalejas una representació del Consell regional de la Federació agraria de Llevant.

L'objecte de la visita era complimentar al nou Govern y felicitar especialment al senyor Canalejas, que sempre ha pres part directa y personal en l'obra d'aquell important organisme.

El senyor Iranzo ha exposat els punts de vista especials de la Federació, en el ordre dels tractats de comers, advocant per un concert immediat, com a suprema necessitat de l'agricultura d'exportació.

Ha parlat també del problema de la rebaixa de tarifes ferroviaries y en general de les qüestions del mercat interior.

El president del Consell ha pronunciat en istil familiar un discurs equivalent a un programa de govern en l'ordre económic, congratulantse, en primer terme de l'acte de presencia de les forses agraries, a les quals el Govern concedeix tota la representació deguda, y exposant l'estat actual de les relacions mercantils ab Cuba, els Estats Units, Fransa y Alemanya.

El senyor Canalejas ha dit que el Govern considerava tan vital aquest problema que li dedica la meitat del temps que s'emplea en els Consells de ministres.

Aquests problemes son tan trascendentals y urgents, a judici del senyor Canalejas, que en ells deu fixar la seva atenció preferent el país productor, perque en el seu desenrotllo está'l pervenir de l'economia nacional.

Se lamentava'l senyor Canalejas de que s'escrigui tant y se concreti tota l'activitat d'importants elements de publicitat a si en Moret, en Montero Ríos, en Canalejas y en Weyler estan o no en armonia, a si els exministres lliberals diuen o no diuen, a si's celebren aquestes o les altres reunions, y no's tinguin presents graves qüestions que es an sobre'l tapet y poden compometre'l pervenir productor y comercial d'Espanya.

Mentres els demés paisos marxen en la defensa dels seus interessos, aquí no se tracta de crear un estat d'opinió, sempre necessari, pera'l desenrotllo d'una política económica encaminada al desenrotllo de les forses de treball y producció del país.

La reforma duanera de Fransa, l'arancel de tarifes dels Estats Units, les negociacions pendents ab Cuba, la hegemonia a que aspira Alemanya en ordre de qüestions tan vitals que deurien ocupar l'atenció preferent d'aquells organismes y elements d'opinió, que tenen el dever d'estar sempre alerta y molt més quan amenassa un perill pera'l país.

Ha parlat també'l senyor Canalejas de la gran importancia dels problemes del mercat interior y dels transports feoviaris, senyalant entre les produccions més necessitades de mides, tant d'expansió comercial com interior, la producció vitivinícola; y a l'efecte ha exposat que, per iniciativa seva, el ministre de Foment, també present en la conferencia, ha iniciat negociacions ab les companyies de ferrocarrils.

La comissió ha exposat la confiansa plena en la comissió de tractats y singularment en el seu president, pera'l qual han tingut paraules de gran consideració els senyors Canalejas y ministre de Foment.

Formaven la comissió els senyors Iranzo, Calviñano, Gallego y Martínez (don Roc).

EN EL SUPREM

La secció segona del Tribunal Suprem ha confirmat la sentencia absolutoria de l'Audiencia de Tarragona en la causa per injuries seguida contra l'Ajuntament de Calafell pel rector de l'iglesia de la susdita població.

El senyor Salvatella, que sostingué davant de dita secció la defensa de l'Ajuntament, ha estat molt felicitat pel seu nou triomf jurídic.

ABANS DEL CONSELL

A l'entrar en el Consell el ministre de Marina, senyor Arias Miranda, ha manifestat que donaria compte de l'estat de les construccions navals.

Portava algunes fotografies.

El general Aznar treballa en el projecte de les noves casernes.

Ha dit que no portaria dit assumpte fins a tenir el plan preparat.

El ministre de Gracia y justicia, senyor Vallarino, portava al Consell alguns indults de penes lleus.

El ministre d'Hisenda, senyor Cobián, ha manifestat que donaria als seus companys compte exacte de l'estat de l'Hisenda.

El comte de Romanones digué que pera poder dur algo al Consell necessitava dos noms pera prepararho, en cambi — afegí — hi porto una tranquilitat absoluta, lo qual ja es quelcom.

El senyor García Prieto s'ha advertit que entrava al Consell un xic mal humorat fugint de la conversa ab els periodistes.

El senyor Merino sotmetrá al Consell la reorganisació de la Junta de Sanitat.

El senyor Calbetón portava una petició de crédit pera combatre la plaga de la llagosta y una altra pera l'Exposició de Bilbao.

LO QUE DIU EN CANALEJAS

El senyor Canalejas ens ha confirmat que en el Consell s'ha près l'acord ferm de mantenirse'l govern independent.

Diu que'l que vulgui seguir al govern, que el segueixi. No admeto tutors, — ha afegit.

Así ho manifestaré demà al senyor Montero Ríos.

NOMENAMENTS

Ha estat nomenada mestra interina de La Bisbal, donya Pietat Roig y de Vilanova y Geltrú, donya Josepa Cabré.

LES RELACIONS COMERCIALS

El senyor Canalejas te'l propósit de seguir conferenciant ab els embaixadors.

Aprofitará dites entrevistes pera estrényer les relacions comercials d'Espanya ab els altres paisos.

Ha recomanat als senyors Cobián y García Prieto que activin les oportunes gestions pera millorar les nostres relacions comercials.

"EL NUMANCIA„

Els senyors Canalejas y Arias Miranda estigueren ahir a la nit preocupadíssims pera ignorar si el «Numancia» havia ja arribat a Tánger, puig en l'estret de Gibraltar regnava un gran temporal.

Avui s'ha sabut que dit creuer havia ja arribat a dit punt després d'un perillós viatge y passanthi doble temps del normal.

CONSELL DE MINISTRES

No s'ha facilitat a la prempsa nota oficiosa del Consell de ministres celebrat aquesta tarda.

El ministre de la Guerra ha dit que se havia convingut en la necessitat de construir noves casernes en tota Espanya ab sujecció a un plànol que ultimarà l'Estat Major Central.

Això se fa com a mesura preparatoria del servei militar obligatori.

El senyor Cobián s'ha encarregat de l'estudi del projecte y informarà en el pròxim Consell.

El matéix ministre ha donat compte als seus companys de que existia una promesa de l'anterior Govern de subvencionar ab dos milions de pessetes l'Exposició Nacional de Valencia.

Sembla que s'estudiarà novament aquest assumpte, lo propri que la subvenció a l'Exposició que's projecta fer a Bilbao.

El senyor Cobian parlà també del Tresor, exposant la seva veritable situació y fent remarcar la necessitat de combatre enèrgicament l'ocultació de la riquesa.

El senyor Vallarino llegí el projecte de decret d'indult als presos y processats pels successos de juliol.

Fou aprovat y se diu que dilluns serà firmat pel rei.

Se tractà de l'assumpte dels nomenaments del personal de l'Ajuntament de Madrid.

El Consell se dolgué de que l'estat legal de l'acord adoptat per l'Ajuntament li impedeixi sospendre dit acord.

El senyor Canalejas donà compte de les visites fetes an alguns embaixadors.

No parla de res de la visita que li ha fet el senyor Montero Ríos perquè falta la segona part de la mateixa que's celebrarà demà.

S'ocupà'l Consell de la manera d'acudir en auxili de les regions perjudicades per les inondacions.

S'acordà un plan d'expropriació de terrenys pera la construcció de carreteres, ab lo qual, a l'ensemps que's donarà treball a molts obrers, se remunerarà an alguns petits proprietaris, cosa factible donada la forma en que està repartida la propietat en les regions damnificades.

ELS REPUBLICANS

Entre'ls republicans madrilenys ha produit mal efecte l'acord del Consell declarant que sent que les circunstancies legals li impedeixin sospendre el famós acord relatiu al nomenament del personal en l'Ajuntament.

Els republicans entenen que això suposa un acte d'adulació del govern, disposat a tota costa a fense agradable a la Corona.

EL SENYOR DE FEDERICO

Una persona de l'intimitat de l'exministre senyor de Federico nega que aquest sigui un dels 24 firmants de l'adhesió al senyor Moret.

CALENDARIS POLÍTICS

En el Congrés eren unànims els parers de que al govern li queda poc temps de vida.

Se fan mil comentaris sobre'ls temes d'actualitat.

L'opinió general es que d'aquí al dilluns se veuran algunes sorpreses.

El senyor Montero Ríos ha assistit a la seva penya en el Senat, guardant molta reserva.

Sols digué que demà reanusarà la seva conferencia ab el senyor Canalejas.

El president del Consell ha conferenciat ab el general Polavieja y ab el senyor Dàvila.

DE MELILLA

D'ALHUCEMES

Melilla. — Diuen d'Alhucemes que'ls moros arribats avui a la plassa conten que en l'últim zoc del Temin celebrat a Beni Bojaols per les càbiles de Kilates s'originá una baralla entre'ls concorrents deguda a l'enemístat de diverses càbiles.

Aprofitant l'aldarull alguns malfactors saquejaren an els mercaders.

—Regna un violent temporal.

EXTRANGER

DON JAUME

Roma. — El Papa ha rebut a don Jaime de Borbó, ab el qual estigué parlant durant mitja hora.

EL PRÍNCEP DON MIQUEL

París. — «Le Matin» publica telegrames de Berlín y Viena dient que'l príncep don Miquel de Braganza ha sigut víctima a Alemanya y Austria d'un negoci usurari.

S'afegéix que firmà documents per valor de més de cinc milions.

El príncep se troba actualment a París.

GUILLEM II Y VÍCTOR MANUEL

París. — Comuniquen que la visita del canciller alemany a Roma tindrà lloc durant les vagacions parlamentaries de Pasques.

Se creu igualment que Guillem II se trobarà ab Víctor Manuel a Venecia, quan s'embarcarà'l mes pròxim pera anar a Corfú.

AEROSTACIÓ MILITAR

París. — «Le Temps» anuncia oficialment que la suscripció que va obrir pera aerostació militar li permet oferir al ministre de la Guerra un dirigible construit per la Societat «Astra», un petit dirigible construit per la Societat «Zodiac», un aeroplà Henri Farman, un aeroplà Wright y un aeroplà Bleriot, tots quatre susceptibles de conduir dues persones y de mantenirse en l'aire dues hores.

Per altra part, M. Lazare Weiller ha escrit a «Le Temps» oferint el biplà ab el que en Wright va fer experiencies a Fransa.

A LA CAMBRA FRANCESA

París. — A la Cambra de diputats, monsieur Adigard ha fet una pregunta al ministre de Colonies sobre la matansa d'una columna al territori d'Ouadait.

M. Trouillot, al contestarli, ha donat compte dels informes oficials, segons els quals el capità Fiegenschuch, d'estació a Abecker, capital d'Ouadait, va marxar a primers de janer cap a Massalit, pera practicar un regoneixement, ab 100 tiradors senegalins y alguns indígenes, manats per dos tinents y dos sargents europeus.

El capità anava confiat, per una carta rebuda del soldà de la regió; però'l dia 4 de janer fou atacat soptadament pels indígenes, en un pas encaixonat entre dues montanyes, a Aber-Taoui, a tres jornades d'Abecker, en la frontera noroest de Massalit.

Els indígenes estaven emboscats. La columna no va poder defensarse eficàsment. Sols varen poder escapar de l'emboscada vuit tiradors y alguns indígenes adictes.

S'han adoptat immediatament les mides pera reforsar les tropes d'Abecker, a fi de garantir la seguretat de la guarnició y evitar la repetició de semblants contratemps en el territori d'Ouadait.

Ha dit M. Trouillot que no's tractava de cap aventura, ni expedició belicosa, sinó d'una marxa per l'interior del territori francès.

Envia a les famílies de les víctimes la expressió del condol de la Cambra y del Govern y tributa homenatge als oficials y soldats morts per la patria. (Aplaudiments).

M. Brisson, president de la Cambra, s'ha associat a les paraules del ministre de Colonies.

EL CANCILLER ALEMANY

Berlín. — El canciller de l'Imperi, en un discurs pronunciat en un banquet, ha afirmat que mantindrà la política econòmica inaugurada per en Bismark y continuada per en Bulow.

Ha dit també que la tasca de Prussia es posar totes les seves forses al servei de l'Imperi.

AMNISTIA

Bruselas. — La cambra ha adoptat, per unanimitat, un projecte de llei amnistiant als desertors, ab ocasió de l'adveniment del nou rei.

ENTRE PARLAMENTARIS

París. — Una comissió de parlamentaris francesos, presidida per M. Estournelles-Constant, ha marxat aquesta tarda cap a Petersburg, pera tornar la visita als parlamentaris russos.

L'ARTILLERIA NAVAL IANKI

Londres. — S'ha comprovat oficialment que'ls nous canons dels barcos de guerra iankis engeguen projectils que atravessen murs de set metres d'espessor.

EL NOU COMBUSTIBLE LÍQUID

Londres. — En vista dels bons resultats que ha donat el nou combustible líquid en els barcos de l'esquadra anglesa, el ministeri de Marina ha fet contractes comprantne per valor de 22 milions de lliures esterlines a les companyies minaires d'Escocia.

EMBAIXADOR EN PERILL

Petersburg. — Alguns aristòcrates organisaren una cassera d'ossos.

L'embaixador d'Austria, que hi assistía se vegé escomès per una d'aquestes feres que intentà estrangularlo.

Un dels cassadors que conservà la sang freda, engegà un tret acertant a matar l'os y lliurant al susdit embaixador d'una mort segura.

NOVES DIVERSES

París. — Ha arribat Marcel Rodez únic supervivent de la catástrofe del «General Chanzy».

—El Sena ha pujat de 24 centímetres en les darreres 24 hores.

—El Consell de ministres ha aprovat la concessió d'un crèdit a favor dels comerciants, industrials y propietaris perjudicats per les darreres inondacions.

Academia d'Higiene de Catalunya

Baix la presidencia del doctor don Enric O. Raduá, celebrá la sessió inaugural del present curs, conforme estava anunciada.

El secretari sortint, doctor don Josep Agell, doná lectura a la Memoria reglamentaria ressenyant breu y elegantment la tasca portada a cap pels seus consocis durant el curs finit. Les dues notes més simpátiques foren els temes iniciats y discutits: «Utilitat de cases-bressols particulars adjuntes a les fábriques» y «La necessitat d'estudiar seriament la portada d'aigues a Barcelona». Se felicitá de que un y altre tema haguessin estat, poc temps després, traduits en fets com el departament instalat en la fábrica del marqués d'Alella a tal fi, y respecte al segon, que l'Ajuntament comensés d'una manera activa y veritat a l'estudi de tant important problema higiénic social.

El discurs d'aquesta sessió inaugural estigué confiat al prestigiós doctor don Armengol Carrera y Miró, metge de La Roca (Granollers), el qual, si en altres ocasions no ho hagués demostrat ab el seu treball aportat, bastava pera convéncer que, la solitut dels pobles, ab fe y entusiasme no embota, sinó que acreix les energies del que es eximi socióleg y meritíssim higienista.

El tema desenrotllat feu: «Influencia de l'higiene en el pervenir palític y social de Catalunya».

El tema desenrotllat fou: «Influencia de tancia com se podrá compendre pel lleuger extracte que a continuació fem dels principals conceptes que informaren el treball del senyor Carrera.

Indubtable es que cada dia pren més relleu la personalitat de Catalunya y per lo tant si com a fills de la mateixa hem de procurar que aquest creixement de la nostra patria sigui total y ben dirigit, es precis preocuparnos molt d'un factor que tenim descuidat: els llibres de natalitat y de defuncions, tal com ho fan els paisos capdevanters del progrés. Cal, per lo tant, atendre en primer terme al factor higiénic. Si un poble está malalt, es inútil presentarli teories generadores. Qué dirien del propagandista que exercís el seu apostolat en un hospital?

A Catalunya hi falta higiene, y de conseguent hi ha un excés de mortalitat no compensada per una natalitat que va en desmérit. Són enganyadores les xifres que ens presenten d'aument de població, perqué aquest aument es sols circumstancial per l'immigració.

Y després d'exposats aquests conceptes ab frase vigorosa, exposá'l doctor Carrera y Miró, un quadret brillant de lo que era la societat catalana abans de rebre influencies exótiques, recalcant la necessitat d'empendre una creuada de reconquesta del nostre carácter, peró arrancant de la higienisació dels pobles, a quin efecte el disertant tractá llargament de les malalties infecciosies, tuberculosi, apoplexia, y malalties de les criatures, així com d'altres causes de degeneració física y moral, proclamant l'inutilitat dels medis de defensa oficials, puig lo que convé es immunisarnos en lo possible contra tot mal, y pera això no hi ha altre medi que fernos forts y sans.

Després va fer el doctor Carrera y Miró una crida a tots els metges de Catalunya a fi de que hi colaboressin de bon grat a l'hermosa tasca d'higienisar a la nostra terra, fins a lograr que pugui figurar, com li correspon, al costat dels pobles més adelantats; acabant ab una poética comparansa del metge higienista que te'l dever de fer a Catalunya gran y forta.

El president, doctor Raduá, després de felicitar als doctors Agell y Carrera per llurs treballs, agraí l'atenció de les autoritats y entitats que enviaren dignes representants, així com als socis y al nombrós públic que omplia el local, donant al final per obert el curs de 1910 a 1911.

Estigueren representades les seguents entitats y corporacions:

Ajuntament, Diputació, Cos médic municipal, Cincol odontológic de Catalunya, Cos médic de l'Hospital humeópata, del Nin Déu, Colegi oficial de Veterinaris; Ateneu Regionalista, del Poble Nou; Cos veterinari municipal; Academia médic horatori de Ciencies médiques; Amics de meopática; Creu Roja; Academia y laboratori de l'instrucció; Patronat de Catalunya pera la lluita contra la tuberculosi; Institut medic farmacéutic; Academia dels Sants Cosme y Damiá; «Real Academia de Ciencias y Artes»; Associació d'Enginyers industrials y el Rev. don Manuel Mestres, catedrátic del Seminari, en representació del bisbe de Barcelona.

ESPECTACLES

TEATRE PRINCIPAL.— Avui, no hi ha funció per esser divendres de Quaresma.—Demà, dissabte, vespre, a un quart de dèu: primer, «El rabte de la Sabina»; segon, estrena de la famosa comedia en tres actes, original de Robert de Flers y G. A. Caillavel; els celebrats autors de «El Rei»

● L'ASE DEN BURIDAN ●

Dijous, benefici de la dama jove Antonia Vallbe, «Terra baixa» y «La Santa».—Se despatxa a comptaduria.

TEATRE CATALÀ ROMEA.— Avui, a les nou: «La sospita» y 8.ª del drama de S. Rusiñol y Martinez Sierra,

CORS DE DÓNA

l'obra del dia, gran èxit.—Demà, «La pecadora» y «Comedia de comedies».—Diumenge, tarda y nit, «Cors de dòna».

TEATRE TÍVOLI. — Avui, divendres, de sis a dos quarts de vuit, vermouth: primer, Cinematógraf; segon, «La tragedia del pierrot»; tercer, els clowns Bebè y Pastore y la gitana Dora; quart, Cinematògraf. — Butaques gratis: entrada: 25 céntims.— Nit, a les nou, grandiòs debut; «La baronesa Solinda». Programa: primer, l'opereta en dos actes, «Flirt Pensión»; segon, «Los chicos de la escuela»; tercer, eminents números figuranthi els clowns Bebè y Pastore; debut, «La baronesa Solinda», ab les seves cansons napolitanes y la gitana Dora, ab el seu nou *garrotín*.—Preferencia ab entrada: 2 pessetes: de platea: 150; entrada general: 50 céntims. — Demà, dissabte, tarda: grandiòs vermouth.— Nit, estrena: «Abreme la puerta».—Diumenge, tarda: «Flirt Pensión»; «Los chicos de la escuela»; «El pobre Valbuena» y totes les atraccions.—Nit: «Abreme la puerta»; «Los saltimbanquis» y les atraccions.

TEATRE DE NOVETATS. —Tournèe de la célebre artista Medame Marthe Regnier, del Teatre de la Renaissance en la que hi figura monsieur Paul Numa, del Teatre de la Comedie Fransaise, tres úniques funcions que tindrà lloc els dies 28 de febrer, y 1 y 2 mars. — Queda obert l'abonament de comptaduria de onze a una del matí y de tres a sis tarda y de nou a onze de la nit reservanse als senyors abonats de la companyia Tina di Lorenzo, ses respectives localitats per tot el dia 20 del corrent.

ELDORADO (TEATRE CATALUNYA). — Companyia cómica Balaguer Larra. — Avui, divendres, el diàleg, «Los ruiseñores» y la graciosa comedia en tres actes, «Las de Caín». A les nou.— Demà, dissabte, dia de moda: les dues comedies en dos actes, «González y González» y «El afinador». — Diumenge, tarda: «Zaragüeta» y «La ducha».—Nit: «Los ruiseñores» y «El génio alegre».Dilluns próxim, benefici de Concepció Català, ab «Los chorros del oro» y «Divorcièmonos».—Se despatxa a comptaduria.

TEATRE NOU.—Avui, divendres, a les quatre: «Este es mi hermanito». A les cinc: primer, «María Luisa», segon, «Agua, azucarillos y aguardiente»; tercer, «La guedeja rubia». A dos quarts de dèu: primer, «Agua, azucarillos y aguardiente»; segon, «Este es mi hermanito»; tercer, estrena a Barcelona de la sarsuela, «El bello Narciso».—Molt aviat estrena sensacional: «Las pastillas de Hèrcules» (versió castellana).

TEATRE SORIANO

Avui, divendres, 18 de febrer de 1910

A les 3 1/2, secció senzilla

1. Cinematògraf.
2. EL DIOS DEL EXITO.

A les 5, secció senzilla

1. Cinematògraf.
2. LOS VIVIDORES.

A les 6, secció senzilla

1. Cinematògraf.
2. LA ESCOLLERA DEL DIABLO.

Nit, a les 9 1/2, secció especial

1. Cinematògraf
2. LOS VIVIDORES.
3. Estrena a Barcelona de la sarsuela en un acte y tres quadros, original de don Ventura de la Vega y música del mestre Padilla, titulada

Juan Miguel

NOTA: Han comensat els treballs de decorat, vestuari y atrès de

LA CORTE DE FARAÓN

exclusiva d'aquest teatre

TEATRE CÒMIC.—Gran compatencia als Cines per 1 ral, localitats lliures, sarsuela y Cinematógraf.—Avui, divendres, tarda y nit, estrena en aquest teatre de

Los perros de presa

ab gran decorat, pluja natural en ascena. Programa: Tarda, a les cinc: primer, primera y segona de «Los perros de presa»; segon, Cinematógraf; tercer, tercer y quart actes de «Los perros de presa»; quart, Cinematógraf.—Nit, a tres quarts de dèu: la mateixa funció. Tot això per 1 sol ral. — Demà, dissabte, tarda: «Los perros de presa» y Cinematógraf. — Nit, «El lego de San Pablo» y Cinematógraf.

TEATRE SALA IMPERI. — Avui, divendres, tarda, a les cinc: primer, «El duo de la Africana»; segon, «El patinillo»; tercer, debut, debut, debut de la parella de ball espanyol millor del món

CARME DÍAZ y ENRIO SÁNCHEZ

número completament nou a Barcelona. Nit, a dos quarts de dèu, estrena en aquest teatre, estrena

De la gran obra musical **La viuda alegre** De la gran obra musical

Còs de ball presentat per la Pauleta Pamies. Estrena de tres magnífiques decoracions pintades pel senyor Ainaud, ric vestuari nou confeccionat pel senyor Santaliestra, sorprenent mobiliari presentat pel senyor Vidal Cervelló; segon, la eminent parella de ball espanyol

SÁNCHEZ - DÍAZ

Demà, dissabte, debut, debut de la sens rival artista ingènua, Blanca Azucena, balls internacionals, cansons ingènues, luxosa presentació, decorat propri.

TAETRE ESPANYA. — Funcions pera demà, dissabte, a les nou de la nit. Cartell de primer ordre: primer, «Los guapos»; segon, «El pollo Tejada»; tercer, «El dia de reyes». — Diumenge, grans funcios, gran vermouth.

TEATRO ESPAÑOL. — Direcció Artur Buxens. Avui, dijous, a dos quarts de quatre. Butaca, 30 cèntims: primer, «Vaja... prou»; segon, «La batalla de Ulma ó el cabo Simón».—Nit, a dos quarts de dèu: «El prefecto del Sena» hermòs melodrama. — Demá, dissabte, per la tarda, no hi haurà funció pera donar lloc al assaig general de

El primer terremoto de la Martinica

que s'estrenarà per la nit, presentànse un colossal derrumbament.

HIPÓDROM DE BARCELONA (CAN TUNIS). — darrera festa d'aviació a Espanya.—El diumenge, 20 a dos quarts de quatre de la tarda, tindrà lloc les grans volades en monoplà Bleriot.—Despatx de localitats y entrades y cambi de les mateixes de la funció sospesa, en la taquilla del teatre Principal.

Cinematógrafs

GRAN CINE BOHEMIA. —Avui, la grandiosa pelícola.

--- LUISA STROCCI ---

«Sánchez toma licencia»; «Juana Hachette»; «Un señor conquistador»; «Duchas inesperada» y altres de novetat. Tots els dies pelícoles d'estrenes, seccions tarda y nit.

Concerts

Palau de la Música Catalana

Dissabte, dia 19 febrer, a 1/2 de 10 en punt.

II GRAN CONCERT SIMFÒNIC

baix la direcció del mestre BEIDLER.

Programa: SETENA SIMFONIA, BRUCKNER. — PAOLO E FRANCESCA, poema, GRANADOS. —MARINES, GIBERT.—ROMANSA NORUEGA, GRIEG.—MARXA IMPERIAL.— MARXA FUNEBRE DE LA POSTA DELS DEUS. — OBERTURA DE TANNHAUSER, WAGNER. Localitats: Dotesio, magatzem de música, 1 y 3, portal de l'Angel. Pera'ls socis de l'Orfeó Català, ab condicions especials, de 9 a 11 nit al local social. Durant el dia rebrà encàrregs el conserge.

DIVERSIONS PARTICULARS

MUNDIAL PALACE—Concerts tots els dies Coberts desde pessetes, 3'50. Els divendres, bouillabaise. Dissabte, menú corrent y vagetaria

GRAN CAFE-RESTAURANT DE NOVETATS. — Tots els dies grans concerts.

Botlletí comercial

17 de febrer de 1910

Moviment de Borsa

BORSA DE BARCELONA

COTISACIÓ OFICIAL

	Operacions	Dinar	Paper
Londres 90 dies	00'00	26'42	00'00
Londres xec	26'93	00'00	26'94
Paris xec	0'00	00'00	6'95
Madrid y plasses bancables a 8 dies vista	0'30	0'00	0'00
Fondos públics			
Deute Interior 4 0/0 fi de mes	85'625	86'525	88'55
Deute Interior 4 0/0 fi próxim	00'00	00'00	00'000
Deute Inter. comp. S. A 4 0/0	87'00	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. B 4 0/0	87'55	00'00	00'00
Deute Inter. comp S. C 4 0/0	87'35	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. D 4 0/0	85'60	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. E 4 0/0	86'50	00'00	00'000
Deute Inter. comp. S. F 4 0/0	85'55	00'00	00'000
Deute In. comp. S. G y H id.	87'30	00'00	00'00
Deute Inter. en diferts. S. 4 0/0	00'00	00'00	00'00
Deute Amortizable c. S. A	101'70	000'00	000'00
Deute Amortizable c. S. B	101'45	000'00	000'00
Deute Amortizable c. S. C	101'50	000'00	000'00
Deute Amortizable c. S. D	101'15	000'00	000 00
Deute Amortizable c. S. E	000'00	000'00	000'00
Empréstit municipal 4 1/2 0/0	96'75	00'00	00'00
Empréstit munic 1.er maig de 1903 y mars 1904, 4 1/2	96'50	00'00	00'00
Empréstit munic. 1.er janer y 1.er juliol 1908—S. A, B y C	98'00	97'75	98'00
Empres. Munic. Bonos Ref.	95'85	95'75	96'00
Obligacions comptat			
F.C. Nord Villalba a S.	97'60	96'75	97'00
F. C. esp. Almansa a Valencia y Tarragona	000'00	000'00	000'00
F. C. Oscar a Fransa y altres linies (4 0/0)	97'35	97'15	97'35
F. C. y Mines Sant Joan	00'00	83'40	83'00
Tarragona a B. y F.	59'05	59'50	59'75
Madrid a Saragossa y a A.	100'50	100'50	100'75
M. a S. Serie B. núm. 1 al 150.000	104'25	104'15	104'35
M. a S. Serie C. núm. 1 al 150,000	97'00	97'00	97'25
Madrida B., Reus a Roda	00'00	53'50	50'00
Almansa a V. y T. adhesions	80'50	80'55	80'50
Medina a Za.ª y Ore, a Vigo	00'00	49'75	50'25
» » prior. a. G. y H.	00'00	77'25	77'75
Mad. a Các. Port. y O. d'Esp.	000'00	103'50	124'00
» » » » 3.ª serie	0000	95 00	95'50
Vasco-Asturiana	000'00	106'00	107'00
Companyia General Trav.	95'50	95'25	95'75
Companyia Barcel. Electric.	000'00	103'50	104'00
Companyia Barcel. Electric.	00'00	95'00	95'50
Companyia Transatlántica	00'00	00'00	00'00
Canal d'Urgell	74'00	74'00	74'50
Comp. Gener. Tabac. Filipi	101'50	101'50	102'00
General sucrera d'Espanya	00'00	90'00	90'50
Por de Barcelona emp 1903	107'25	000'00	000'00
Comp. Anònª «El Tibidabo»	00'00	00'00	0000'0
Accions fi de mes			
Banc Hispà-Colonial	168'30	168'30	168'60
Catalana General de Crèdit	47'50	47'50	48'15
F. C. Medina a Z. O. V.	21 00	21'00	21'75
F. C. N. d'Espanya	82'70	82'60	82'85
» Madrid Saragossa y Alacant	95'45	95'40	95'45

BORSI DEL MATÍ

Informació de la casa Fills de F. Más Sardà, Rambla del Mitg, 20.

	Obra	Tanca
Interior fi mes	86'53	86'57
Alacants »	95'40	95'35
Nords »	82'85	82'85
Orenses »	00 00	21'60
Colonials »	—	—

BORSI DE LA TARDA

Informació de la casa Fills de F. Más Sardà, Rambla del Mitg, 20.

	Obra	Tanca
Interior fi de mes	86'55	86'55
Alacants »	95'35	95'15
Nords »	87'75	82'70
Orenses »	00'00	21'70
Colonials »	00'00	00'00

CAMBI DE MONEDES

Informació de la casa Fills de F. Más Sardà, Rambla del Mitg 20.

Alfonso	6'65	per 100
Aabel	9'65	» »
Unses	6'65	» »
Or de 4 duros	6'15	» »
Or de 2 y 1 duros	4'65	» »
Dollars	9'65	» »
Francs	6'75	» »
Marcs	130'00	» »
Lliures esterlines	26'70	ptas.

Plassa de Barcelona

CAFÉS Y SUCRES

Informació de la casa E. Guinart, Princesa, 54

El Havre 17 febrer

Café (good average)

	Obra	Tanca
Mars	43'25	00'00
Maig	47'50	00'00
Juliol	47'25	00'00
Setembre	46'75	00'00
Sostingut		

Nova York 12 febrer

Café (Tipa núm. 7)

	Obra	Tanca
Mars	—	7'00
Maig	—	7'05
Juliol	—	7'15
Setembre	—	7'10
Ferm		

Hamburgo 17 febrer

Sucre (Base 88 per 100)

	Obra	Tanca
febrer	13'25	00'00
Mars	13'27	00 00
Maig	13'37	00'00
Agost	13'55	00'00
Ochre-Dbre	11'22	00 00
Sostingut		

Paris 17 febrer

Sucre (núm. 3)

	Obra	Tanca
febrer	37'02	37'62
4 Mars	38'00	38'00
4 Maig	38'37	38'37
4 Ochre	32 62	32'62

Londres 17 febrer

Sucre (Base 88 per 100)

	Obra	Tanca
Maig	1314	114 00/0 0/0
Setbre	1316	314 00/0 0/0
Sostingut		

COTONS

Informació del "Centro Algodonero de Barcelona,

Liverpool 16 febrer

	Anterior Tane	Anterior Obre	Avui Obre	Avui Tanca
Disponible	8'08	0'00	8'05	—
Febrer-Mars	7'79	7'75	7'79	—
Mars-Abril	7'78	7'74	0'00	—
Abril-Maig	7'75	7'71	0'00	—
Maig-Juny	7'73	7'69	7'72	—
Juny-Juliol	7'68	7'44	0'00	—
Juliol-Agost	7'63	7'59	0'00	—
Agost-Setembre	7.32	7'27	0'00	—
Setembre-Octubre	6'92	6'89	0'00	—
Octubre-Novembre	6'73	6'70	6 69	—
Novembre-Desembre	6'65	6'62	0'00	—
Desembre-Janer	6'63	6'60	0'00	—
Janer-Febrer	6'62	6'59	0'00	—

Alexandria 17 febrer

	Obra Anterior		Obra Avui	
Mars	28	15/16	28	1/2
Novbre	22	17/32	22	1/4
Fost				

New York 17 febrer

	Anterior Tanca	Anterior Obre	Avui zon Tr.
Disp.	14'20	00'00	00'00
Mars	14'50	00'00	00'00
Maig	14'53	00'00	00'00
Juliol	14'41	00'00	00'00
Agost	13'90	00'00	00'00
Set.	13'10	00'00	00'00
Obre	12'68	00'00	00'00

New Orleans 17 febrer

	Anterior Tanca	Anterior Obra	Avui Obra
Disponible	14 15/16	00'00	
Mars	14'56		00'00
Maig	14'75		00'00
Juliol	14 85		00'00
Agost	14'15		00'00
Octubre	12'70		00,00
Sostingut			

Arribades als ports dels Estats Units. — 24,000 bales contra 25,000 al mateix dia de l'any anterior.

Preus corrents dels cotons en rama, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors Reials de Comers, d'aquesta Plassa, en pessetes els 50 kilos, nets valor al comptat.

Procedencies	Middling fale	Fully good midd.	Good Middling
New-Orleans	—	—	—
Texas	225'0 a 227'0	221'0 a 223'0	219'0 a 221'0
Altres ports	222'0 a 223'0	218'0 a 220'0	216'0 a 218'0

OLIS D'OLIVA

Informació de la casa J. Rezés.

Dia 17 de febrer

Andalús nou, nou a 110'00 pessetes; Andalús vell a 115'00: Tortosa, de 121'00 a 128'00 Baix Aragó de 139'00 a 147'00.

Preus per duros els 100 kilos fora consuma.
Arribades pels molls y estacions el dia d'ahir.
Estació del Bogatell, 8,000 kilos.
Estació de Vilanova, 6,000 kilos
Estació del Nord, 0.000 kilos.

OLIS REFINATS

En caixes de 6 cantis de 4 litres:
Regás Extraverge, a 8'00 pessetes cada llauna.
Regássuperfi, a 7'00 id. id. id.
La Trompeta, a 6'00 id. id. id.

TURTÓS

Informació de la casa Tomàs y Josep Orsella.

Turtó de coco 17 a 18; turtó de llinosa de 22 a 23; turtó de sèsam de 18 a 19; turtó de cacanet de 19 a 20.

METALLS

Informació de la casa Thomas Morrisson and C. Plassa Palau, 15. Bilbao y Huelva

Londres 16 febrer

		Liu.	Schel.	Pen.
Coure	Standard	58	17	6
»	Id.	59	13	9
»	Best Selected	65	—	—
Estany	G. M.	150	17	6
»	Id. 3 mesos	152	10	—
»	Anglès	149	—	—
Plom	Espanyol	13	8	9
Ferro	Escocès	—	57	4
»	Middlesbro	—	51	4
»	Hematitas	—	64	3
Accions	Riu Tinto	76	10	—
»	Tharsis	6	2	6
Exterior	Espanyol	95	—	—
Plata		—	23	15/16
Cambi a 3 mtf		31	—	—

OBSERVACIONS ATMOSFÈRIQUES

L'Observatori Meteorològic de l'Universitat anotà ahir els segdents datos:

Hores de observació	Barómetro nivell mar	Temperat.ª a l'ombra	Direcció del vent	Humitat relativa	Classe de núvols	Quantitat de núvols
9 m.	766'69	11'5	S E	88	K N	0'1
3 t.	765'30	15'0	S	78	C K	0'9

En las 24 horas	Temperatura Màxima	Temperatura Mínima	Velocit. del vent	Aigua evaporada	Pluja en milim.
	Sol 28'0, Omb. 19'0	Omb. 7'6, Reil. 5'6	135	2'82	0'00

Sortida del sol: 6 h. 23 m.—Se pon: 5 h. 35 m.

Imprempta y estereotipia, Fortuny, 2, ter.

FILLS DE F. MAS SARDA

RAMBLA DEL CENTRE, 20.-BARCELONA

Oferim xec Bruselès y bons Barcelona y Portbou, pera pagos de Duana, ab una important rebaixa de la Cotisació Oficial de francs.

•PELLETERIA FRANCESA•

Gran assortit en Martres, Canadá, Renards, Skungs, Astrakans, etc.—Collis y Manguitos de totes classes
Pells pera adornos de vestits y sombreros. Boás, Echarpes, Etoles y Colliers ploma.—PREUS REDUITS.

Portal de l'Angel número 5, Entressol (prop de la Plassa de Catalunya)

IBIZA

ART — ARQUEOLOGIA — AGRICULTURA — COMERS
COSTUMS — HISTORIA — INDUSTRIA — TOPOGRAFIA

GUÍA DEL TURISTA

— PER —

ARTUR PEREZ CABRERO

A l'Administració d'aquest diari queden uns quants exemplars d'aquesta interessantíssima obra, la més rica en datos y detalls de quantes s'han escrit referent a Ibissa. — La Diputació de Barcelona ha adquirit bon nombre d'exemplars pera repartir a les Biblioteques. — Això sol demostra l'importancia de l'obra. — Consta de 156 planes, conté 29 gravats de vistes y tipus del país, un plànol de la població y un mapa d'Ibissa y Formentera. **Preu: 2 pessetes**

La Permanente

A 4 duros, cortinatges confeccionats de 2 metres ample per 3'10 alt, ab dos panys, cenefa, sarrell y abrassaderes.

Gran assortit en llits a 3 duros, taules de noguera, a 4 duros, cadires a 6 duros dotzena, bufets a 10 duros, armaris ab lluna a 22 duros, lavabos ab joc a 2 duros, sommiers desde 6 pessetes y silleries de respatller tapissades a 18 duros.

7 PLASSA UNIVERSITAT 7

Aquesta casa desde Febrer 1895 té establert el sistema de no embutcar ni facturar cap genre que no estigui abonat ab impost.

Herpes (Brians)

LA POMADA y ESSENCIA ANTIHERPÉTIQUES de BOTTA preparades per Borrell, curen d'una manera prodigiosa els brians y demés malalties de la pell per inveterades que siguin. Són tan grans les virtuts d'aquests remeis, que s'han curat ab ells persones que tenien molt arraigats els brians y que cada istiu tenen de pendre banys d'aigües sulfuroses sense lograr curarse.

Unic dipòsit: Farmacia Borrell, COMTE DE L'ASSALT, NÚMERO 52 (cantonada al carrer de Sant Ramon.)

MOBLES DE A. DIRAT

Exposició permanent de dormitoris, menjadors, despatxos, salons, etc.
Grans magatzems ab 12 portes. Mendizábal número 30, y Sant Pau 50, 52 y 54.

LAMINADOR 200 mm. d'ample útil, marxa a motor, pera talleres d'argenteria y construcció. Apartat de correus, núm. 358.

GRATIS copies, circulars, s'imprimeixen ab el paper *Polygraph*; sols se paga el paper. Fontanella, 5, entressol.

ESQUELES MORTUORIES

Se n'admeten an aquesta imprempta, fins a dos quarts de tres de la matinada.